

Kūrybingumo ugdymo per muzikinę raišką gerosios patirties pavyzdžių kolekcija

Turinys

1. Įžanga	3
2. Kūrybingumo ugdymo per muzikinę raišką gerosios patirties pavyzdžių kolekcija	4
2.1 Lietuva	4
2.1.1 „Kūrybingumo mokykla“	4
2.1.2 Jurgio Didžiulio „Muzikinis bendruomeninis greitukas“	9
2.1.3 „Atomic Garden Vilnius“ – kūrybiškumo kursai	13
2.1.4 Afrikos būgnai	18
2.1.5 „BeatBox Rox“ vokalinės perkusijos dirbtuvės	21
2.2 Airija	23
2.2.1 Menai grupėje	23
2.2.2 „Muzikos karta“	24
2.2.3 Kūrybinės įsitraukimo dirbtuvės su suaugusiais	27
2.2.4 Bendruomenės muzikos MA programa	27
2.2.5 Voterfordo gydomųjų menų centro muzikos programa	28
2.3 Ispanija	31
2.3.1 Festivalis „10 pojūčių“	31
2.3.2 „Vieno žvilgsniu“	33
2.3.3 Garsų tapyba Madride	35
2.3.4 „ <i>Musicaula</i> : muzika veiksme!“	37
2.3.5 Kūrybinė stovykla	38
2.4 Rumunija	41
2.4.1 Kūrybingumas. Menas sugalvoti sprendimus	41
2.4.2 Kūrybingumo būdai	44
2.4.3 Internetinis kūrybingumo ir dešiniojo smegenų pusrutulio lavinimo kursas	45
2.4.4 Taikomasis kūrybingumas	47
2.4.5 „Vandens daina“	48
2.5 Bulgarija	50
2.5.1 Būgnų ratas „Libera“	50
2.5.2 Sugestopedija	53
2.5.3 „Muzika manyje“ – parama talentams ir jų įtraukimas į kūrybinę industriją	55
2.5.4 „Muzika mums“	58
2.5.5 „Šokiai visą gyvenimą“ – šokio mokymosi būdai suaugusiųjų švietėjams	61
3. Apibendrinimas	65

1. Įžanga

Sveiki atsivertę **Kūrybingumo ugdymo per muzikinę raikšą gerosios patirties pavyzdžių kolekciją**. Ši kolekcija yra pirmasis intelektualinis produktas, sukurtas įgyvendinant projektą **ACDC 4 You / Meninis kūrybingumo ugdymas Jums**, finansuojamą pagal Europos Sąjungos Erasmus+ programą.

ACDC 4 You – tai Europos tarptautinės partnerystės projektas, skatinantis suaugusiųjų kūrybiškumo ugdymą pasitelkiant kūrybinius dalyvaujamosios muzikos procesus ir didinant supratimą apie kūrybingumą kaip svarbiausią ir geidžiamiausią įgūdį ateities ekonomikoms ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje. Projektas skirtas stiprinti suaugusiųjų švietėjų ir muzikantų kompetenciją kurti inovatyvius išteklius, pristatant naujo tipo mokymų vadovus, paruoštus suaugusiuosius mokyti kūrybingumo. Pagrindinis projekto tikslas – suteikti suaugusiųjų švietėjams, muzikantams ir kitiems kultūros sektoriaus darbuotojams įgūdžių ir žinių, padedančių tapti sėkmingais kūrybingumo mokymų per muzikinę raikšą vedėjais ir įgyti daugiau pasitikėjimo savo kūrybiniais gebėjimais.

Kolekcijos tikslas – pristatyti suaugusiųjų kūrybingumo mokymo pavyzdžių šalyse partnerėse ir visame pasaulyje, ypatingą dėmesį skiriant dalyvaujamajai muzikai, kaip priemonei sukurti sąlygas, būtinas kūrybingumo potencialui išlaisvinti. Rengdamos šią kolekciją organizacijos, įgyvendinančios projektą **ACDC 4 You**, atliko tyrimus savo šalyse – Bulgarijoje, Airijoje, Lietuvoje, Rumunijoje ir Ispanijoje – ieškodamos naujausių ir (arba) šiuo metu organizuojamų kūrybingumo ugdymo kursų ir dalyvaujamosios muzikos dirbtuvių. Be to, į mokymo medžiagą buvo įtrauktos ir jau turimos žinios.

Rengiant šią **Kolekciją**, partneriai susitarė dėl tokių terminų apibrėžčių:

- **Geroji patirtis** apibrėžiama kaip patirtis ar iniciatyva, kuri gerai veikia ir gali būti pakartota kitur, kuri veiksmingai prisideda prie suaugusiųjų kūrybingumo ugdymo, todėl verta ją platinti ir ja dalytis.
- **Kūrybingumo mokymas** – instrukcija, kaip ugdyti asmens gebėjimą kurti naujus ir potencialiai naudingus įvairių problemų sprendimus.
- **Dalyvaujamoji muzika** – muzikinės raiškos forma, kai publikos nariai tampa atlikėjais ir (arba) kūrėjais (kiekvienas dalyvaujantis asmuo ką nors aktyviai veikia: groja koku nors instrumentu, dainuoja arba šoka, pavyzdžiui, bliugraso improvizacijos, dainos prie laužo ar repavimas).

Gerosios patirties pavyzdžių aprašymai parengti pagal bendrą iš anksto sutartą struktūrą.

Papildomos informacijos apie projektą *ACDC 4 You* ieškokite adresu <https://bit.ly/3eHjfw2>.

2. Kūrybingumo ugdymo per muzikinę raišką gerosios patirties pavyzdžių kolekcija

2.1 Lietuva

2.1.1 „Kūrybingumo mokykla“

Tipas: tai tęstinis kūrybingumo ugdymo projektas, suteikiantis prieigą prie internetinės edukacinės platformos su nemokamais vaizdo įrašais ir tekstais mokyklų bendruomenėms – mokiniams ir mokytojams, taip pat organizuojami specialūs profesinio tobulėjimo kursai mokytojams ir kūrybingumo seminarai mokiniams.

Pradžia: nuo 2018 m., tęsiama iki šiol.

Projektas, pradėtas kaip edukacinė TV laida vyresniems paaugliams Lietuvos nacionalinėje televizijoje, šį rudenį skaičiuoja jau 4-ąją sezoną!

Medžiaga visada pasiekama internete ir per mokymo kursus, vykstančius ištiesus mokslo metus.

Kūrėjai: [Tomas Ramanaukas](#) – vienas iš „Kūrybingumo mokyklos“ įkūrėjų ([Kūrybingumo mokykla](#)), reklamos ekspertas, verslininkas, dėstytojas ir kūrybingumo mokytojas, leidėjas, renginių organizatorius, didžėjus, rašytojas ir kino režisierius.

[Kristupas Sabolius](#) – vienas iš „Kūrybingumo mokyklos“ įkūrėjų, Vilniaus universiteto profesorius, filosofas ir rašytojas, beveik 2 dešimtmečius tyrinėjantis vaizduotę ir kūrybiškumą.

Tikslinė auditorija: mokytojai ir mokiniai, mokytojų rengėjai.

Tikslas: „Kūrybingumo mokykla“ siekia ugdyti kūrybingumą ir novatoriškumą mokantis ir mokant mokykloje. Siekiama stiprinti kūrybingumo svarbą ir suvokimą: griauti mitus ir stereotipus ir galiausiai padaryti kūrybingumą pagrindine ateities švietimo tema.

Kartu su [Kūrybingumo ambasadoriais](#) „Kūrybingumo mokykla“ siekia kiekvienoje Lietuvos mokykloje rasti bent po vieną mokytoją, kuris skleistų kūrybines mokymosi idėjas kolegoms ir mokiniams.

Vieta: kūrybingumo kursai daugiausia vyksta Lietuvoje, tačiau turinys be jokių apribojimų pasiekiamas visame pasaulyje keliomis kalbomis – anglų, suomių (šiuo metu verčiama į estų kalbą).

Aprašymas:

VšĮ „Kūrybiška edukacija“ buvo įkurta siekiant tiek mokiniams, tiek mokytojams pristatyti naujus metodus, priemones ir mąstymo apie kūrybingumą bei ugdymą būdus.

Projektas „Kūrybingumo mokykla“ prasidėjo 2018 m. nuo 20 vaizdo pamokų „Mity griovėjai“ apie kūrybingumą ir kūrybišką mąstymą. Projektą parėmė du pagrindiniai partneriai – Vilniaus universitetas, pirmaujanti mokslo įstaiga šalyje, ir „Swedbank“ Lietuvoje. Mokiniai buvo skatinami aktyviai dalyvauti įvairiuose konkursuose ir integruoti naujai įgytas žinias atliekant namų darbų užduotis. Projektas sulaukė didžiulės sėkmės, jis pasiekė 50 000 lankytojų ir 500 dalyvių auditoriją.

Dėl didžiulio populiarumo konkursas grįžo 2019 m. Šį kartą tikslinė auditorija buvo išplėsta į atskiras mokinių, mokytojų ir mokyklų klases. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas pristatyti įvairias

mokyklose dėstomas disciplinas tarpdisciplininiu požiūriu, bendradarbiaujant su pripažintais Vilniaus universiteto profesoriais.

Kartu su TV laida „Kūrybingumo mokykla“ visoje šalyje vykdo kursus mokyklų bendruomenėms – kūrybingumo dirbtuves mokiniams ir kvalifikacijos kėlimo kursus mokytojams (Kūrybingumo ambasadorių programa). Mokytojų kvalifikacijos kėlimo programa akredituota Vilniaus universiteto Mokymo kompetencijų ir kvalifikacijos tobulinimo centre. Ją sudaro 4 interaktyvūs seminarai:

- kūrybinio mąstymo būdai ir jų taikymas ugdyme,
- mokymo medžiaga ir praktinės užduotys,
- gerosios patirties mainai su kolegomis mokytojais iš kitų mokyklų.

Ambasadoriai įsipareigoja įgytas žinias nedelsdami pritaikyti savo užsiėmimuose ir pasidalyti jomis su bent 5 kolegomis.

„Kūrybingumo mokyklos“ TV laida per Lietuvos nacionalinę televiziją – tai nuolatinė edukacinė TV laida, kurią šiuo metu sudaro apie 100 serijų. Kiekviena serija sudomina apie 90 tūkst. žiūrovų:

- 20 pamokų, kuriose Mitų grovėjai susiduria su paplitusiu supratimu apie kūrybingumą (2018)
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLhsykJPakdgRcFfPsuBqMX20ssNM2cehe>
- 27 kūrybingumo atvejai gyvybės moksluose (2019)
https://www.youtube.com/watch?v=X4DM9dppbUQ&list=PLhsykJPakdgQ2YUiqpnajoke0Hb5BO_PJ
- 12 vaizdo įrašų apie kūrybingumą įvairiose disciplinose (2020)
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLhsykJPakdgR3NnR1aAPUrOKwIQ2B-83w>
- 10 vaizdo įrašų „Menininkai kaip mokslininkai“ (2020–2021)
https://www.youtube.com/watch?v=LS5mMP4O59c&list=PLhsykJPakdgSRBJycP2OwXs79n6L3j_Pd
- 12 šiuolaikinio pasaulio reiškinių su žinomais mokslininkais ir menininkais (2021)
<https://www.youtube.com/watch?v=KFgvlc2Y-Vk&list=PLhsykJPakdgSYLMIYif73fKss3mjkv2aj>

Pastaruoju metu taip pat buvo išleista 10 naujų vaizdo pamokų apie Lietuvos menininkus kaip mokslininkus (pasiekama internetinėje mokymosi platformoje), taip pat fenomenais grįsto ugdymo medžiaga, parengta kartu su projekto partneriais iš Estijos ir Suomijos
<https://schoolofcreativity.co/phenomenon-based-learning-tool/>.

Šiomet jau penktus metus „Kūrybingumo mokykla“ rengia įvairius kursus mokytojams ir mokiniams visoje šalyje bei kuria vaizdo turinį.

KŪRYBINGUM
M **KYKLA**

1 pav. Šaltinis – <https://kurybingumomokykla.lt>

Geriausias draugas   Studijų draugas   Draugai

Swedbank   Vilniaus universitetas   Nordplus   LRT   CCE   TALLINN UNIVERSITY

2 pav. Šaltinis – <https://kurybingumomokykla.lt>

Geriausias draugas   Swedbank   Studijų draugas   Draugai   ŽMONES   LRT   TAMER   IP Forma

3 pav. Šaltinis – <https://kurybingumomokykla.lt>

4 pav. Šaltinis – <https://kurybingumomokykla.lt>

5 pav. Šaltinis – <https://kurybingumomokykla.lt>

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): pritaikoma IP2 (kai kurie vaizdo įrašai gali būti įtraukti į mokymo programą, gali būti pritaikyta Kūrybingumo ambasadorių programos struktūra), IP3 (interaktyvūs mokomieji vaizdo įrašai gali būti naudojami kaip pavyzdys ar įkvėpimas kūrybingumo laboratorijoms) ir IP4 (kai kurios kūrybingumo ugdymo užduotys gali būti įtrauktos į kūrybingumo pratybių sąsiuvinį).

Viena iš mokytojų, dalyvavusių kompetencijų tobulinimo programoje, rašė: *Man labai patiko, kad kiekvieną kartą išgirdusi jūsų idėjas galėjau jas interpretuoti ir pritaikyti savo mokomam dalykui bei temoms. Biologams ar matematikams nėra teisingų ir griežtų atsakymų – viską galima pritaikyti pagal savo poreikius.* Kitas dalyvis rašė: *„Daug sužinojau apie kūrybingumą, dėmesio valdymą, šiuolaikinių technologijų galią ir kuo jas pakeisti neprarandant smagumo ir inovatyvumo.“*

Daugiau atsiliepimų lietuvių kalba – <https://kurybingumomokykla.lt/kurybingumo-ambasadoriai/>

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

www.kurybingumomokykla.lt

www.schoolofcreativity.co

<https://schoolofcreativity.co/phenomenon-based-learning-tool/>

<https://www.facebook.com/kumokykla>

<https://www.instagram.com/kumokykla/channel/>

<https://youtu.be/8L7O7OxcOai> – įvadas ir pirma pamoka dubliuota angliškai

<https://www.lrt.lt/mediateka/video/kurybingumo-mokykla>

<https://www.youtube.com/c/K%C5%ABrybingumomokykla/videos?view=0&sort=da&flow=grid>

Susiję šaltiniai:

Vaizdo įrašai – <https://www.lrt.lt/mediateka/video/kurybingumo-mokykla>

<https://www.youtube.com/c/K%C5%ABrybingumomokykla/videos?view=0&sort=da&flow=grid>

Mokomoji internetinė platforma – <https://kurybingumomokykla.lt/>

Kūrybingumo pamokos pagal mokomuosius dalykus – <https://kurybingumomokykla.lt/pamokos/>

Kūrybingumo ambasadorių programa – <https://kurybingumomokykla.lt/kurybingumo-ambasadoriai/>

Kūrybiški pamokų planai pradinių klasių mokytojams –

https://www.canva.com/design/DAEcTdOauxs/3P_FyGZfLhiEZKc0CYm_IA/view?utm_content=DAEcTdOauxs&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=viewer

Kūrybiški pamokų planai pagrindinių ir vidurinių mokyklų mokytojams –

https://www.canva.com/design/DAEXtkITx-E/xgl8L3QdTshKxAgYdtmIkA/view?utm_content=DAEXtkITx-E&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=viewer

Fenomenais grįstas ugdymas – <https://schoolofcreativity.co/phenomenon-based-learning-tool/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: lietuvių, anglų, suomių, estų.

Kontaktai – labas@kumokykla.lt

2.1.2 Jurgio Didžiulio „Muzikinis bendruomeninis greitukas“

Tipas: „Greitukas“ – bendruomenę buriančios dalyvaujamosios muzikos dirbtuvės, kurios sutelkia komandas, pakylėja ir suaktyvina.

Pradžia: 2020 m.

Šiuo metu organizuojama pagal poreikį.

Kūrėjai: Jurgis Didžiulis (dar žinomas kaip [Jurgis DID](#))

Tikslinė auditorija: bet kuris žmogus ir bet kuri organizacija, norintys patirti bendrumą per muzikinę kūrybą ir įtraukiančias linksmybes.

Tikslas: „Muzikinis greitukas“ skirtas suburti žmones ir komandas, pakylėti ir suaktyvinti, kad sustiprintų socialinį sąmoningumą ir atskleistų kolektyvinį potencialą linksmoje ir kūrybingoje aplinkoje.

Vieta: Lietuva

Aprašymas:

„Greitukas“ yra trumpa bendruomenę skatinanti muzikinė sąveika, apimanti pavienius žmones ir (arba) komandas. Per šią sąveiką žmonės kartu kuria, patiria ir įsisavina aukštesnę bendruomenės kultūrą:

- muzikuoja kartu;
- žaidžia, šoka ir dalyvauja įvairiose grupinėse veiklose;
- dalijasi meno kūriniais;
- įsitraukia į įvairių kūrybinę sąveiką.

Jurgis DID veda tokius „Greitukus“:

„Greitukas“ bendruomenei kurti arba stiprinti – muzikavimas kartu yra žaismingas būdas imituoti socialinę dinamiką ir „mokyti“ dalyvius, kaip išjudinti ir stiprinti savo bendruomenes;

„Greitukas“ organizacijai suaktyvinti – efektyvus ir įtraukiantis būdas komandoms ir organizacijoms išnaudoti paslėptą socialinį potencialą ir išmokti kurti bei panaudoti bendruomenės kapitalą siekiant konkurencinio pranašumo. Šis „Greitukas“ gali būti pritaikytas kaip draugiška kalba per konferenciją, seminaras ar pasirodymas komandai arba įmonei, kurioms reikia sustiprinti ryšį ir tapti aktyvesnėms.

„Greitukas“ bendruomenės kultūrai – gali būti naudingas koordinavimui, meniniam matomumui ir kūrybiniam pranašumui stiprinti per taikias demonstracijas, protestus ir kitus pilietinio aktyvumo raiškos būdus. Pasitelkiamos įvairios minios aktyvinimo, skandavimo, būgnų, žaibiškų sambūrių šokių ir kt. formos. Tai taip pat gali būti veiksmingas būdas skatinti dialogą, socialinę įtrauktį, įvairovę, empatiją, supratimą, stiprinti emocinį intelektą ir socialinius įgūdžius.

„Greitukas“ kūrybiškumui, novatoriškumui ir verslumui – saugi erdvė, kurioje žmonės gali atsiverti ir patirti, ką reiškia būti kūrybingam grupėje, kaip atsiranda naujų idėjų ir kodėl jos skęsta arba plaukia dinamiškame grupės kontekste. Nepastovi erdvė, kurioje galima suabejoti prielaidomis, tyrinėti galimybes, o žmonės gali išdrįsti klysti, būti kvaili ar tiesiog daryti tai, kas linksma.

Jurgis Didžiulis (dar žinomas kaip [Jurgis DID](https://jurgisdid.com)) – garsus Lietuvos ir Kolumbijos atlikėjas, meno aktyvistas, edukatorius, įkvepiantis trubadūras, kryptingas atlikėjas, motyvuojantis muzikantas.

6 pav. Šaltinis – <https://jurgisdid.com/speaking-interactive-seminars/#group>

7 pav. Šaltinis – <https://jurgisdid.com/speaking-interactive-seminars/#group>

8 pav. Šaltinis – <https://jurgisdid.com/speaking-interactive-seminars/#group>

9 pav. Šaltinis – <https://jurgisdid.com/speaking-interactive-seminars/#group>

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): „Muzikinio greituko“ formatas galėtų būti naudojamas IP2 6 moduliui „Kūrybiškumo skatinimas komandose naudojant dalyvaujamosios muzikos metodą“, taip pat IP3 dalis – kaip viena iš kūrybiškumo laboratorijų.

Kaip rekomendavo autorius, „Greitukas“ galėtų būti naudojamas kaip:

- visur esantis ritualas – tai, ką žmonės daro, kai nori kūrybinio ryšio, linksmybių; tai, ką daro dėl geros savijautos ir kolektyvinės terapijos;
- įrankis / išteklius / paslauga – kažkas, ką galima pasiūlyti tiems, kuriems reikia, arba parduoti tiems, kuriems reikia;
- atvirojo kodo intelektinis produktas – kažkas, kas gali būti laisvai naudojama, ką kiti gali pritaikyti ir sukurti savo arba dalytis metodais, ištekliais, gerą patirtimi;
- mokomasis tobulėjimo įgūdis – tai, ką galime išsiugdyti ir tobulėti arba padėti kitiems tobulėti;
- tinklas / bendruomenė – grupė žmonių, kurie bendradarbiauja, dalijasi ir kartu kuria;
- socialinių inovacijų išteklius – kažkas, kas skatina dinamišką kolektyvinio kūrybingumo telkinį, ką galima naudoti eksperimentams ir mainams;
- techninis standartas – bendradarbiavimo ir bendro kūrimo praktikų sesijos asmeniškai ir internete.

Dalyvių atsiliepimai:

„Greitukas“ buvo nepaprastai aktyvus ir reikalingas šioje keistoje skaitmeninėje eroje. „Zoombių apokalipsėje“ visi trokštame linksmybių, žaidimo ir kūrybiškumo. Jurgio dalyvaujamosios muzikos mišinys subalansuoja racionalumą; tai padeda suaktyvinti kitą mūsų smegenų dalį ir susijungti vienam su kitu. Labai rekomenduoju renginiams, komandos formavimo užsiėmimams ir apskritai tam, kad pasaulis būtų linksmesnis ir patrauklesnis. – Amanda Joy Ravenhill, Buckminsterio Fullerio instituto vykdomoji direktorė.

„Greitukas“ paliko mus be žado. Jurgis užbūrė savo muzikiniais gebėjimais ir įtraukiu bendravimu. Išskirtinis dalykas, kai atlikėjas ne tik koncertuoja, bet ir įtraukia publiką, kad ši taptų muzikinio reginio dalimi. Šiandieniam pandemijos kontekste jo muzika ir humoro jausmas labai atgaivino. – Prof. dr. Artūras Razbadauskas, Klaipėdos universiteto rektorius.

Niekas nėra apsaugotas nuo Jurgio dalyvaujamosios muzikos – net ES biurokratai. Aukšti pareigūnai ir žinomi veidai spontaniškai įsitraukė į muziką, dainas ir šokius 2020 m. sausį pačioje Europos Komisijos būstinėje. Tai buvo kažkas nepakartojamo, linksmo ir spalvingo dalytis ir prisiminti. #CommunityCultureQuickie sustiprino ryšį, bendro tikslo ir nuosavybės jausmus, kai buvo pristatytas #EuropeanGreenDeal. – Arnoldas Pranckevičius, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovas

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

www.communityculturequickie.com

www.jurgisdid.com

www.jurgisdid.com/speaking-interactive-seminars/

Susiję šaltiniai:

Interneto svetainė:

<https://www.musicalquickie.com>

VAIZDO ĮRAŠAI:

Jurgio DID „Greituko“ įrašas: <https://youtu.be/Y3arRBj75x8>

Jurgio DID dalyvaujamosios muzikos dirbtuvių įrašas: <https://jurgisdid.com/mvideo/jurgis-did-fstp-office-format/>

TEDx: <https://youtu.be/v-VJWfguPiA>

TEDxSTOCKHOLM: <https://youtu.be/fiaWqfYxLwU>

TEDxBLACKROCKCITY: https://youtu.be/OCCwW8jt_Ko

TEDxNOVOSIBIRSK: <https://youtu.be/flecSFZOfus>

SOCIALINIS ŠOKAS: <https://youtu.be/UuSZ-pS9ZF8>

„GREITUKAS“ DARBO VIETOJE: <https://youtu.be/1LTA4xiTJHg>

Jurgis DID PRISTATO: <https://youtu.be/iWnv000Mvhc>

PRISTATYMAS:

„BENDRUOMENINIS GREITUKAS“: <https://communityquickie.com/wp-content/uploads/2020/11/CCQ-Deck-WEB.pdf>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: anglų ir lietuvių.

Kontaktai – info@jurgisdid.com

2.1.3 „Atomic Garden Vilnius“ – kūrybiškumo kursai

Tipas: kursai.

Pradžia: 2020 m.

Šiuo metu prieinama įvairiais formatais. Pavyzdžiui, kursai konkrečiomis temomis (skaitmeninė komunikacija, vaizdinio turinio kūrimas, prekės ženklų kūrimas ir kt.), reklamos mokykla, kūrybiškumo stovykla, kūrybinių kūrinių konkursas.

Kūrėjai: „The Atomic Garden Vilnius“ – reklamos kūrimo mokykla, prisidengusi reklamos agentūra. Į „The Atomic Garden“ studentai ateina ne mokyti, o dirbti.

Tikslinė grupė: bet kuris asmuo, norintis tobulinti savo kūrybingumą ir besidomintis darbo patirtimi reklamos agentūroje.

Tikslas: „The Atomic Garden Vilnius“ ambicija yra demokratizuoti kūrybiškumą. Kurso „Atomic Garden Vilnius Creativity“ tikslas – leisti studentams susikurti solidų darbų portfolio, kuris padėtų jiems įsidarbinti reklamos agentūroje.

Vieta: Lietuva.

Aprašymas:

„The Atomic Garden Creativity“ mokymo metodas paremtas koncepcija, kad kūrybingumas yra žmogaus savybė, kompetencija, kurią, kaip ir bet kurią kitą, reikia nuolat „mankštinti“ – sistemingai lavinti, kad išliktų stipri. Kūrybingumas neturėtų būti vien kūrybinių industrijų prerogatyva. Ši kompetencija leidžia žmonėms mėgautis bet koku darbu, padeda rasti geresnį bet kokios problemos sprendimą ir gyventi turiningesnį gyvenimą, todėl turėtų būti prieinama ir netgi privaloma kiekvienam. Tuo remiantis buvo sukurtas kūrybingumo ugdymo kursas. Studentus moko žymūs vyresnieji kūrybininkai iš Lietuvos bei tarptautiniai kviestiniai mokytojai. Kūrybingumo kursas trunka 5 mėnesius ir susideda iš 7 skirtingų „treniruočių“. Kiekvieną jų veda žinomi konkrečios srities ekspertai. Kurso temos yra tokios:

- Kūrybingumo technikos – lekt. Rimantas Stanevičius, reklamos agentūros „Milk“ tekstų autorius ir kūrybos direktorius;
- Spontaniška muzika – autentiškos interaktyvios afrikietiškos djembe būgnų muzikos dirbtuvės, kurias veda profesionalus perkusininkas Gediminas Mačiulskis ir jo [Afrikos būgnų](#) komanda;
- Kūrybingumas ir dėmesingas įsisąmoninimas (*mindfulness*) – paprasti sąmoningumo metodai, skirti kūrybingumui, problemų sprendimui ir sprendimų priėmimui stiprinti; lekt. Paulius Rakštikas – psichologas, dėmesingo įsisąmoninimo treneris, fotografas, personalo konsultantas;
- Pasakos rašymas – lekt. Vytautas V. Landsbergis, iškilus lietuvių dainuojamosios poezijos kūrėjas ir atlikėjas, rašytojas, kino ir teatro režisierius, pedagogas;
- Kūrybinis rašymas – lekt. Sigitas Parulskis, šiuolaikinis lietuvių poetas, eseistas, dramaturgas ir apžvalgininkas;
- Profesionalaus aktorius, režisieriaus, improvizatoriaus, pasakotojo Balio Latėno improvizacija;
- Abstrakti tapyba pradedantiesiems – lekt. Kristina Kolevatytė, dailininkė ir dailės terapeutė.

Kūrybingumo ugdymo kursas trunka 22 valandas (4 pilnas dienas). Jis buvo sukurtas kaip gyvai vedamas kursas, tačiau per Covid-19 pandemiją persikėlė į internetą.

10 pav. Šaltinis – <https://atomicgarden.lt>

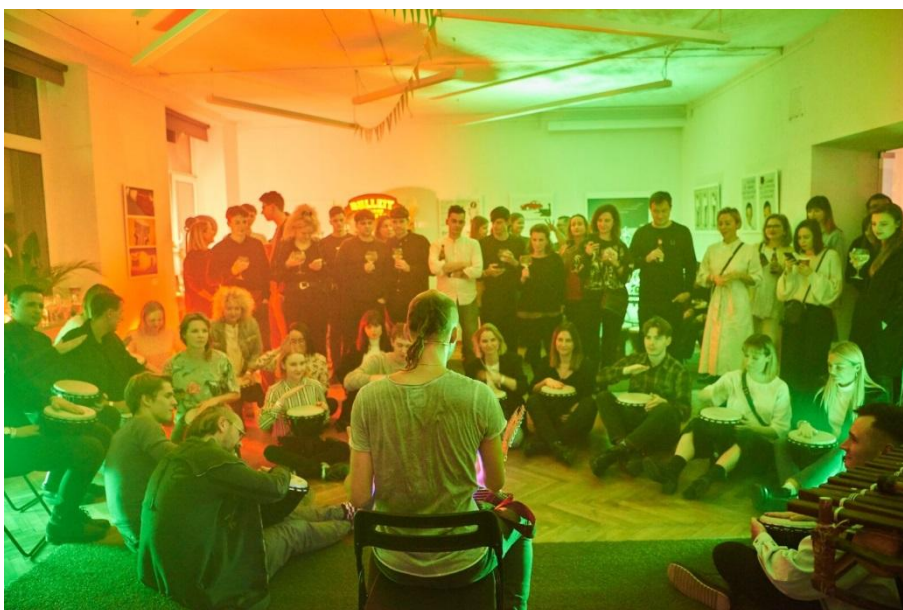
11 pav. Šaltinis – <https://atomicgarden.lt>

12 pav. Šaltinis – <https://atomicgarden.lt>

13 pav. Šaltinis – <https://atomicgarden.lt>

14 pav. Šaltinis – <https://atomicgarden.lt>

15 pav. Šaltinis – <https://atomicgarden.lt>

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): „The Atomic Garden“ kūrybingumo ugdymo kurso elementai gali būti naudingi IP2 4 moduliu: kūrybinio raštingumo ugdymo ir saviugdodos principai ir įrankiai, 5 moduliu: kūrybinio bendradarbiavimo procesai komandose, 6 moduliu: kūrybiškumo skatinimas komandose, taikant dalyvaujamosios muzikos metodą. Taip pat IP3 daliai – kaip viena ar kelios kūrybingumo laboratorijos, atitinkančios vieną iš kūrybinio proceso etapų: 1) pasiruošimas, 2) inkubacija, 3) idėjos plėtojimas, 4) patikrinimas, 5) kūrimas.

Dalyvių atsiliepimai:

Vaizdo įrašai:

- Kalba mokytojai: <https://youtu.be/suvQiZTV5gl>
- Kalba alumnai I: <https://youtu.be/f6sS8i5jCkc>
- Kalba alumnai II: <https://youtu.be/P8dXIW5AvN8>

Rašytiniai atsiliepimai lietuvių kalba: <https://atomicgarden.lt/atominiai/>

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://atomicgarden.lt>

<https://www.facebook.com/TheAtomicGardenVilnius>

<https://atomicgarden.lt/creativebriefcontest/>

Susiję šaltiniai:

„Corona Brief“ konkurso idėjų bankas:

<https://www.facebook.com/media/set?vanity=TheAtomicGardenVilnius&set=a.1493156480843609>

Nuotraukos: https://www.facebook.com/TheAtomicGardenVilnius/photos/?ref=page_internal

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: lietuvių.

Kontaktai – info@atomicgarden.lt

2.1.4 Afrikos būgnai

Tipas: Afrikos būgnų dirbtuvės, komandos formavimo užsiėmimai, mokymai ir pasirodymai.

Pradžia: 2011 m. Tęsiasi iki šiol.

Kūrėjai: **Afrikos būgnai** – perkusijos studija, vadovaujama [Gedimino Mačiulskio](#), profesionalaus perkusininko ir pedagogo.

Tikslinė auditorija: bet kokio amžiaus asmenys, draugų komandos, bendradarbiai, įmonės – visi, norintys patirti grojimą afrikietiškais būgnais.

Tikslas: studijos tikslas – pristatyti naują muzikinės komunikacijos priemonę – Vakarų Afrikos djembe būgnus ir suburti Afrikos būgnų mėgėjų bendruomenę.

Afrikos būgnai skirti populiarinti ir dalytis Vakarų Afrikos muzika ir kultūra per interaktyvius būgnų ir šokių užsiėmimus, seminarus, būgnų būrelius, pažintines keliones ir pasirodymus įvairiuose renginiuose.

Vieta: Lietuva.

Aprašymas:

[Afrikos būgnai](#) yra skirti populiarinti ir dalytis Vakarų Afrikos muzika ir kultūra per interaktyvius būgnų ir šokių užsiėmimus, seminarus, būgnų būrelius ir pasirodymus įvairiuose renginiuose. Įsikūrę Vilniuje, Lietuvoje.

Žinomo perkusininko ir pedagogo Gedimino Mačiulskio vadovaujami **Afrikos būgnai** ištisus metus organizuoja seminarus ir užsiėmimus mokykloms, bendruomenėms, įmonių kolektyvams, privatiems asmenims per įvairius renginius. Seminarų tikslas – padėti kurti sveikas ir aktyvias bendruomenes per būgnų ir šokių pamokas, būgnų būrelius, seminarus ir pasirodymus įvairiomis progomis.

Būgnai stiprina laimės ir gerovės jausmą, mažina stresą ir stimuliuoja beveik visas smegenų sritis. Per gydomąją būgnų galią **Afrikos būgnai** siekia vienyti žmones, kurti linksmybes, dvasios laisvumą ir išlaisvinti teigiamą energiją, leidžiančią visiems susijungti ir smagiai leisti laiką.

Afrikos būgnų mušimo dirbtuvės gali būti išskirtinis atsipalaidavimas žmonėms įmonės aplinkoje, išlaisvinantis juos nuo įprastų darbo vaidmenų, ir stimuliuojanti komandos formavimo priemonė, didinanti produktyvumą, stiprinanti energiją, plėtojanti teigiamus santykius, padedanti užmegzti ryšį su komanda ir smagiai leisti laiką!

Grupinio būgnavimo patirtis leidžia komandoms mokytis kartu, plėtoti komandinį darbą, ugdyti kūrybiškumą ir sudaryti sąlygas tvariems pokyčiams. Ritmas yra natūralus organizatorius ir energijos davėjas. Muzikavimas sukuria palankią terpę komandiniam darbui, kuris lemia sinergiją, lyderystę ir teigiamos grupės dinamikos ugdymą. Dalyviai skatinami pasitelkti būgnus ir tyrinėti savarankiškai, bet kartu ir išlikti neatsiejama grupės dalimi.

Teigiama energija, kurią generuoja būgnavimas, veikia kaip puikus priešnuodis dažnai darbo vietoje kylančiam stresui, o saviraiškos laisvė, atsirandanti grojant būgnais, gali suteikti žmonėms naują požiūrį į jų darbo vaidmenį, kolegas ir darbo aplinką.

Afrikos būgnų dirbtuvės yra puikus užsiėmimas per konferencijas, susitikimus, vakarėlius, seminarus, produktų pristatymus, „ledlaužius“ ir įvairius verslo renginius.

16 pav. Šaltinis – <https://www.facebook.com/gediminas.maciulskis/photos>

17 pav. Šaltinis – <https://www.facebook.com/gediminas.maciulskis/photos>

18 pav. Šaltinis – <https://www.facebook.com/gediminas.maciulskis/photos>

19 pav. Šaltinis – <https://www.facebook.com/gediminas.maciulskis/photos>

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): Afrikos būgnų dirbtuvių formatas galėtų būti naudingas IP2 6 moduliui: kūrybiškumo skatinimas komandose taikant dalyvaujamosios muzikos metodą, taip pat IP3 daliai – kaip viena ar kelios kūrybingumo laboratorijos, atitinkančios vieną iš kūrybinio proceso etapų: 1) pasiruošimas, 2) inkubacija, 3) idėjos plėtojimas, 4) patikrinimas, 5) kūrimas.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.afrikosbugnai.lt>

<https://www.facebook.com/afrikosbugnai>

<https://www.facebook.com/gediminas.maciulskis>

Susiję šaltiniai:

<https://youtu.be/XBiFFd-DnCA>

<https://fb.watch/7BAjFTu-qE/> (viešas renginys atviroje erdvėje)

<https://fb.watch/7vqKLoGX48/> nuo 1:59 min.

Nuotraukos:

<https://www.facebook.com/gediminas.maciulskis/photos>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: lietuvių.

Kontaktai – info@afrikosbugnai.lt

2.1.5 „BeatBox Rox“ vokalinės perkusijos dirbtuvės

Tipas: „BeatBox Rox“ vokalinės perkusijos dirbtuvės, komandos formavimo užsiėmimai, kursai ir pasirodymai.

Pradžia: prieinamas šiuo metu.

Kūrėjai: [„Catalyst Team Building Lietuva“](#) dirba turėdami išskirtinę agentūros UPAS, pirmaujančios Lietuvoje komandos formavimo įmonės, licenciją.

Tikslinė auditorija: komandos ir bet kokia žmonių grupė, ketinanti tapti komanda, lavinti įvairius komandinius įgūdžius, įskaitant kūrybingumą.

Tikslas: šios muzikinės komandos formavimo dirbtuvės yra puiki veikla kolegoms, norintiems pažinti vieniems kitus ir ugdyti įgūdžius. Užsiėmimai skatina bendradarbiavimą, tarpasmeninius įgūdžius, teigiamą požiūrį ir santykius tarp kolegų ir gali būti naudojami kaip „ledlaužis“ ar energijos šaltinis.

Vieta: Lietuva.

Aprašymas:

Vokalinė perkusija yra būgnų ritmo, ritmo ir muzikos garsų kūrimo menas naudojant burną, lūpas, liežuvį, balsą, nosies kanalą ir gerklę. „Beatbox Rox“ prasideda talentingo vokalinio perkusininko pasirodymu scenoje, kad sužavėtų ir pakerėtų dalyvius. Tada šie suskirstomi į keletą komandų ir tampa žmogiškuoju būgnų komplektu. Kiekviena komanda savo vokalinį efektą „įsluoksniuoja“ į bendrą kompoziciją. Galiausiai komandos susiburia paskutiniam pasirodymui ir sujungia visas dalis.

„BeatBox Rox“ linksmis, pagyvins ir įtrauks visus nuo pat pradžią! Galite būti tikri, kad šis linksmas energijos šaltinis suteiks gyvybingumo bet kuriai konferencijai, susitikimui ar seminarui. Tai puiki metafora komandai, kuri dirba kartu. Ši stipri energija ir jaudinanti bendra patirtis kuria teigiamą požiūrį, vienija grupę ir užtikrina, kad visi būtų energingi bei imlūs būsimiems pristatymams.

Universalus formatas reiškia, kad užsiėmimą galima naudoti kaip 30 minučių „ledlaužį“ didelei grupei arba 45 minučių trukmės nuodugniais dirbtuvės mažesniai susitikimui.

20 pav. Šaltinis – <https://en.catalystteambuilding.lt>

21 pav. Šaltinis – <https://en.catalystteambuilding.lt>

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): „BeatBox Rox Vocal“ mušamųjų dirbtuvių formatas gali būti naudingas IP2 6 moduliui: kūrybingumo skatinimas komandose, naudojant dalyvaujamosios muzikos metodą, taip pat IP3 daliai – kaip viena ar kelios kūrybingumo laboratorijos, atitinkančios vieną iš kūrybinio proceso etapų: 1) pasiruošimas, 2) inkubacija, 3) idėjos plėtojimas, 4) patikrinimas, 5) kūrimas.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://en.catalystteambuilding.lt/teambuilding-events/team-building/beatbox-rox>

Susiję šaltiniai:

<https://en.catalystteambuilding.lt/teambuilding-events/team-building/beatbox-rox>

Kontaktai – info@catalystteambuilding.lt

2.2 Airija

2.2.1 Menai grupėje

Tipas: 8 lygio mokymo kursas.

Pradžia: kursas vyksta trijų dienų blokais visus mokslo metus.

Kūrėjai: MTU Crawfordo meno ir dizaino koledžas.

Tikslinė auditorija: visi suaugusieji, turintys aukštesnę nei 7 lygio kvalifikaciją ir besidomintys menų facilitacija.

Tikslas: ugdyti praktinius įgūdžius planuoti ir vykdyti kūrybines dirbtuves su grupėmis įvairiose neformaliose situacijose.

Vieta: Korko miestas, Airija.

Aprašymas:

Šis kursas skirtas praktiniams kūrybinių dirbtuvių su grupėmis planavimo ir vedimo įvairiuose neformaliuosiuose kontekstuose įgūdžiams ugdyti. Dalyviai mokosi šių įgūdžių per patirtinio mokymosi procesus, dalyvaudami vizualiųjų menų, dramos, šokio ir muzikos dirbtuvėse bei apmąstydami patirtį. Pagrindinis dėmesys skiriamas individui, žaidimo svarbai ir įtraukiamumui. Didelis dėmesys skiriamas įvairovei ir mokymuisi pritaikyti įvairius meno metodus, kad būtų patenkinti įvairūs grupės poreikiai. Programa vykdoma mišraus mokymosi būdu – gyvai ir internetu. Mokymasis akis į akį skirtas maksimaliai išnaudoti kūrybinio mokymosi atvirose erdvėse potencialą.

Kursas buvo pritaikytas, kad atitiktų Covid-19 apribojimus. Taip buvo įvertintas mokymosi atvirose erdvėje potencialas programos dalyviams ir tiems, kurie ateityje galbūt dirbs su programa.

Kursas suteikia įgūdžių dirbant fizinėse dirbtuvėse, klasėse, centruose, taip pat palengvina kūrybinį įsitraukimą internete.

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams: kursas suteikia dalyviams galimybę išmolti įvairių požiūrių į grupinį darbą, kuriame dėmesys skiriamas unikalios grupės balso paieškai pasitelkiant įvairias menines priemones.

- Ugdyti kūrybinius gebėjimus dirbti su grupėmis.
- Ugdyti ir skatinti pasitikėjimo bei priklausymo grupei jausmus.
- Išmokyti naujų būdų, kaip įkvėpti besimokančiuosius ir neformaliųjų mokymąsi padaryti įdomesnį, plėtoti praktinius išteklius bei mokymus, skirtus dirbti su įvairiomis grupėmis bendruomenėje ir labiau specializuotoje aplinkoje.

Kurso metodai gali būti naudojami kuriant IP2 ir IP3.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.cit.ie/course/CRAGRPA8>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: anglų.

Kontaktai:

Jessica Carson

Jessica.carson@cit.ie

00353 21 433 5220

2.2.2 „Muzikos karta“

Tipas: muzikinis ugdymas – dirbtuvės, pasirodymai, užsiėmimai.

Pradžia: įkurta 2010 m. ir veikia iki šiol.

Kūrėjai: „Muzikos karta“.

Tikslinė auditorija: vaikai ir jaunuoliai Airijoje nuo 0 iki 18 metų amžiaus.

Tikslas: per muziką kurti įkvepiančią patirtį vaikams ir jaunimui.

Vieta: Dublinas, Airija.

Aprašymas:

„Muzikos karta“ – tai nacionalinė partnerystės programa, kurios misija – per muziką kurti įkvepiančią patirtį vaikams ir jaunimui.

Programos kūrėjai stengiasi pakeisti vaikų ir jaunuolių gyvenimą, suteikdami jiems galimybę kurti, groti ir atlikti muziką savo bendruomenėse ir pagal savo galimybes.

„Muzikos karta“ suteikia galimybę Airijos vaikams ir jaunimui nuo 0 iki 18 metų įgyti muzikinį išsilavinimą.

Muzikos atlikimo mokymas – tai pagalba vaikams ir jaunimui kurti ir mokytis muzikos kūrybiškai, įvairiapusiškai, įtraukiant, nesvarbu, ar tai būtų dainos rašymas ir atlikimas, grojimas instrumentu, repeticijos su orkestru ar muzikavimas su grupe.

Komandą sudaro daugiau nei 400 muzikantų, kurie yra pedagogų komandos dalis. Jie dirba mokyklose, bendruomenės centruose, jaunimo kavinėse ir meno centruose visoje Airijoje. Jie padeda vaikams ir jaunimui mokytis groti ir dainuoti bei įkvepia juos realizuoti savo kūrybiškumą ir potencialą.

„Muzikos kartos“ muzikantai pedagogai yra labai įvairūs – nuo buvusių armijos orkestro narių ir patyrusių tradicinės airių muzikos muzikantų iki sambos būgnininkų ir operos dainininkų. Komandoje dirba patyrę technikai ir prodiuseriai, dainų autoriai ir kompozitoriai. Kai kurie yra savamoksliai, o kiti mokėsi ir įgijo aukščiausią formaliojo švietimo išsilavinimą. Daugelis įrašinėja atlikėjus, kurie gastroliuoja ir koncertuoja pasaulinėse scenose.

Nepaisant geografinio paplitimo po įvairius šalies regionus, instrumentų ir muzikos stilių įvairovės, pedagogus vienija tikėjimas tuo, ką „Muzikos karta“ reiškia. Jie yra tikrai įkvepiančių motyvatorių, mentorių ir vadovų komanda – kvalifikuoti muzikantai, gebantys užmegzti ryšį su vaikais ir jaunimu ir įgalinti juos.

Music Generation

22 pav.

23 pav.

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams: „Muzikos kartos“ svetainėje yra skiltis, kurioje pateikiama visapusiška išteklių saugykla apie darbo poveikį visoje Airijoje.

<https://www.musicgeneration.ie/impact/stories>

Audringi 2020 m. su visomis savo kliūtimis buvo stati „Muzikos kartos“ mokymosi kreivė. Sunkus darbas, kūrybiškumas, naujovės ir didžiulės „Muzikos kartos“ komandų visoje Airijoje ir, žinoma, vaikų, jaunimo ir tėvų pastangos sukūrė labai daug naujų ir unikalių muzikinių akimirų. Šiomis pastangomis vaikai ir jaunuoliai galėtų toliau lavinti savo muzikinius įgūdžius ir, žinoma, priimti labai reikalingą bendrumo ir bendruomeniškumo jausmą.

Per 2020 m. buvo sukurta daugiau nei 4 000 skaitmeninio turinio vienetų, skirtų padėti vaikams ir jaunimui muzikuoti, o muzikos mokymas, pasirodymai, kompozicija ir ansambliai persikėlė į internetą. Vaikai ir jaunimas toliau mokėsi, dabar jų įsitraukimas visoje šalyje artėja prie ikipandeminio lygio. Vien „Muzikos kartos“ programose 2020 m. rugsėjį–gruodį dalyvavo 41 708 dalyviai, ir buvo pradėtos 107 naujos programos.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.musicgeneration.ie>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: anglų.

Kontaktai:

info@musicgeneration.ie

+ 353 1 475 8454

2.2.3 Kūrybinės įsitraukimo dirbtuvės su suaugusiais

Tipas: dirbtuvių serija.

Pradžia: 2021 m.

Kūrėjai: „Kūrybiškumas ir pokyčiai“

Tikslinė auditorija: įvairaus amžiaus suaugusieji.

Tikslas: ugdyti pokyčių kūrėjus ir įsivaizduoti geresnį pasaulį.

Vieta: Korko miestas, Airija.

Aprašymas:

„Kūrybiškumas ir pokyčiai“ kuria dirbtuvių seriją.

„Tik mes. Pasakojame savo istorijas“ yra dirbtuvių ciklas, įgyvendinamas bendradarbiaujant su Airijos pabėgėlių taryba. Ši 8 savaitių trukmės dirbtuvių serija tyrinėja asmenines istorijas per poeziją, dramą ir atkūrimo teatrą. Ciklas baigiamas nuotoliniu pasirodymu.

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams: dalijantis migrantų ir ne migrantų šeimų istorijomis, siekiama ugdyti empatiją, supratimą, ryšį vienas su kitu ir kartu judėti teisingesnės visuomenės link.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.creativityandchange.ie/just-us-telling-our-stories/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: anglų.

Kontaktai – Chriszin.backhouse@cit.ie

2.2.4 Bendruomenės muzikos MA programa

Tipas: magistrantūros studijų programa (nuolatinė magistrantūros studijų programa).

Pradžia: kiekvienais mokslo metais.

Kūrėjai: „Airijos muzikos ir šokių pasaulis“, Limeriko universitetas.

Tikslinė auditorija: suaugusieji, turintys bakalauro kvalifikaciją ir besidomintys muzikos fasilitavimu.

Tikslas: suteikti studentams visapusišką įgūdžių ir žinių pagrindą, kad jie galėtų veikti kaip sėkmingi bendruomenės muzikantai, kurie palengvintų kitų žmonių saviraiškos veiklas.

Vieta: Limerikas, Airija.

Aprašymas:

Mokydamiesi studentai susitinka su daugybe praktikuojančių bendruomenės muzikos fasilitatorių ir tyrinėtojų, dirbančių įvairiose aplinkose – nuo orkestrų iki bendruomenės centrų, mokyklų ir ligoninių.

Programa sujungia mokslinius tyrimus ir praktiką, derinami kontekstiniai ir praktiniai moduliai, apimantys tokias sritis kaip fasilitavimo įgūdžiai, muzikavimas ansamblyje, projektų valdymas, finansinis planavimas ir lėšų rinkimas, tyrimų įgūdžiai ir akademinis rašymas. Studentai skatinami tyrinėti bendruomenės muzikos praktiką nacionaliniame ir tarptautiniame kontekstuose ir dalyvauti bei prisidėti prie naujų tyrimų.

Bendruomenės muzikos MA programa susideda iš šešių paskaitų, seminarų ir dirbtuvių modulių bei baigiamojo pristatymo, kurio vertė yra 12 kreditų. Baigiamasis pristatymas pateikiamas kaip išplėstinis rašto darbas, dirbtuvės, bendruomenės muzikinio projekto pasiūlymas ir „gyvas balsas“. Kiekvieną semestrą studentai išklauso 2 modulius ir 1 privalomai pasirenkamą dalyką. Pasirenkamasis dalykas yra savarankiškas modulis, kurį dėsto Airijos pasaulio muzikos ir šokio akademijos darbuotojai.

Studentų atsiliepimai:

Išanalizavęs daugybę įvairių programų, pajutau, kad bendruomenės muzikos magistrantūros studijos yra natūralus ryšys tarp mano, kaip socialinės rūpybos darbuotojo, išsilavinimo ir muzikos patirties. Manau, šios studijos suteikė man praktinių įgūdžių ir gebėjimų, reikalingų norint naudoti žinias apie muziką ir socialinę priežiūrą kartu, kad galėčiau dirbti su įvairios kilmės ir patirties žmonėmis. Studijos suteikė galimybę apmąstyti ir patyrinėti jau turimus įgūdžius bei išsiugdyti tuos, kurių, mano manymu, man reikėjo.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.irishworldacademy.ie/programmes/postgraduate/ma-community-music/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: anglų.

Kontaktai:

Tel: +353 61 234377

Email: postgradadmission@ul.ie

2.2.5 Voterfordo gydomųjų menų centro muzikos programa

Tipas: pasirodymai, dirbtuvės.

Pradžia: 2000 m., tęsiasi iki šiol.

Kūrėjai: Voterfordo gydomųjų menų centras.

Tikslinė auditorija: pacientai ligoninėse ir bendruomenės namuose.

Tikslas:

- palengvinti meno pasiekiamumą ir dalyvavimą jame;
- sukurti menininkų profesinio tobulėjimo galimybes kurti naujus darbus ir įtraukti naujas auditorijas sveikatos priežiūros ir bendruomenės kontekste;
- sumažinti pacientų, lankytojų ir personalo nerimą ir stresą integruojant meną į sveikatos priežiūros aplinką;
- per meną užmegzti glaudesnius ryšius tarp ligoninės specialistų ir platesnės bendruomenės;
- lyderiauti menų ir sveikatos srityje Airijos Respublikoje per švietimą, mokslinius tyrimus ir profesinį tobulėjimą.

Vieta: Voterfordas, Airija.

Aprašymas:

Dalyvaujamosios muzikos programos dažniausiai pasiekiamos Voterfordo psichikos sveikatos tarnybos ir „Labdaros brolių“ organizacijos klientams. Dalyvaujamos muzikos sesijos taip pat buvo atliekamos Voterfordo regioninės ligoninės specialiosios priežiūros kūdikių skyriuje, skirtoje neišnešiotiems kūdikiams ir jų tėvams, ir inkstų skyriuje, kur žmonės turi ilgas ir varginančias procedūras inkstų dializės skyriuje. Voterfordo regioninės ligoninės pacientai, lankytojai ir darbuotojai yra užsiėmimo „Gydomieji garsai“ publika.

„Gydomieji garsai“

2011 m. Voterfordo gydomųjų menų centras įsteigė muzikantų grupę, kuri atlieka „Gydomųjų garsų“ pasirodymus. Šie gyvos muzikos pasirodymai vyksta kas mėnesį Voterfordo regioninėje ligoninėje, muzikantai koncertuoja pagrindiniame ligoninės fojė, o vėliau persikelia į palatas ir poliklinikas. Šiam požiūriui įtakos turėjo metodika „Muzika ir sveikata“ (Prancūzija), pagal kurią muzikantai atsižvelgia į įvairius kontekstus, bendradarbiauja su pacientais ir pasirodymą pritaiko reaguodami į juos. Taigi, repertuaras skiriasi priklausomai nuo pacientų pobūdžio ir aplinkos.

Dalyvaujamosios muzikos programa

2006 m. Voterfordo gydomųjų menų centras bendradarbiavo su „Muzika ir sveikata“ (Prancūzija) ir „Menais sveikatai“ (JK) įgyvendindami muzikos mainų programą „Muzika ligoninėse“, kurioje dalyvavo muzikantai iš Prancūzijos, Airijos ir Jungtinės Karalystės. Tai savo ruožtu paskatino pirmąjį Voterfordo gydomųjų menų centro muzikos projektą 2007 m. kartu su Kevinu O'Shanahanu, o 2008 m. buvo suburta muzikantų komanda, kurios siekis – fasilituoti muzikos dirbtuves įvairiose institucijose: Voterfordo psichikos sveikatos tarnyboje, „Labdaros brolių“ organizacijoje, inkstų dializės skyriuje ir specialiosios priežiūros kūdikių skyriuje.

Voterfordo gydomųjų menų centro dalyvaujamosios muzikos programomis, pasitelkiant interaktyvų dainavimą ir improvizuotą muzikavimą įvairiais mušamaisiais instrumentais, siekiama įtraukti visus norinčius dalyvauti kūrybiškoje muzikinėje veikloje. Muzikos dirbtuvės suskirstytos į blokus po 5 ir 10 savaičių, o kai kurios vyksta individualiai, pavyzdžiui, su psichikos sveikatos pacientais, besidominčiais muzika arba nenorinčiais dalyvauti grupiniuose užsiėmimuose.

Nuolatinė profesinio tobulėjimo programa

Siekdamas užtikrinti muzikos programų kokybę, Voterfordo gydomųjų menų centras suteikia nuolatinio profesinio tobulėjimo galimybes muzikantams ir sveikatos priežiūros darbuotojams, įskaitant šias:

- Voterfordo gydomųjų menų centro muzikantų mentorystė ir kolegų kritika, daugiausia dėmesio skiriant etikai ir riboms;
- muzikinės dirbtuvės Voterfordo psichikos sveikatos tarnybos slaugytojams;
- „Gydomųjų garsų“ muzikantų mokymai;
- profesinio tobulėjimo seminarai muzikantams, dirbantiems sveikatos priežiūros įstaigose visoje Airijoje;
- Voterfordo gydomųjų menų centras taip pat suteikė mokymosi patirtį muzikantams, dalyvaujantiems „Muzikos tinklo“ nuolatinio tobulėjimo programoje.

Pagal Voterfordo gydomųjų menų centro „Gydomųjų garsų“ programą kas mėnesį vyksta muzikiniai pasirodymai Voterfordo regioninės ligoninės fojė, palatose ir klinikose. Kai kurios dalyvaujamosios muzikos programos Voterfordo psichinės sveikatos įstaigose ir su organizacijos „Labdaros broliai“ klientais taip pat suteikia galimybę sukurti nedidelius pasirodymus kolegoms ir (arba) visuomenei.

2013 m. gegužę, po 2006 m. projekto „Muzika ligoninėse“, antrasis projektas, pavadintas „Muzika ligoninėse – po 7 metų“, subūrė pagrindinius pirmojo projekto muzikantus, įskaitant Philippe'ą Bouteloupą, Rosą Hawley ir Keviną O'Shanahaną, kad per bendrai organizuojamus seminarus ir viešas paskaitas būtų galima pasidalyti žiniomis ir patirtimi iš pirmosios programos „Muzika ligoninėse“.

Pritaikomumas projekto intelektualiams produktams: 2006 m. Europos mainų programa „Muzika ligoninėse“ buvo nufilmuota. Šis DVD pasirodė esąs vertinga mokymosi priemonė muzikos ir sveikatos srityje.

2013 m. projektas „Muzika ligoninėje – po 7 metų“ taip pat buvo filmuojamas ir yra prieinamas adresu www.artsandhealth.ie.

Projekto įvertinimas buvo paskelbtas kaip Keviną O'Shanahano ir Mary Grehan straipsnis „Peržengiant ribą“ (angl. *Crossing the Line*) 2008 m. Psichiatrijos slaugytojų žurnale.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:
www.waterfordhealingarts.com

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: anglų.

Kontaktai:

what@hse.ie

+353 51 842664

2.3 Ispanija

2.3.1 Festivalis „10 pojūčių“

Tipas: gyvųjų menų festivalis.

Pradžia: festivalis pradėtas organizuoti 2011 m. ir vyksta kasmet. Jis virto menine raiška, apimančia muziką, scenos ir vizualiuosius menus, kiną audiovizualinę kūrybą, literatūrą, edukacines veiklas. Šį renginį, vykstantį kiekvieną gegužę Valensijoje, būtina pamatyti.

Kūrėjai: choreografės ir šokėjos Meritxell Barberá ir Inma García iš šokių grupės „Taiat Dansa“ yra festivalio įkūrėjos ir direktorės. Tai ambicingiausias jų, kaip kultūros vadybininkų, projektas.

2010 m. jos įkūrė „GmExpresa“ – projektų valdymo ir iniciavimo įmonę, skirtą kultūriniam projektams, dizainui ir komunikacijai. Todėl dabartinėje jų profesinėje karjeroje susilieja tiek choreografija („Taiat Dansa“), tiek kultūros vadybos darbas („GmExpresa“).

Tikslinė auditorija: menininkai, asociacijos, bendruomenės, mokyklos, mokiniai, švietimo centrai ir plačioji visuomenė.

Tikslas: kritiškai ir apgalvotai festivalis siekia išryškinti bendruomenei rūpimus klausimus ir pabrėžti meno, kaip socialinių veiksmų skatintojo, vaidmenį.

Kiekvienais metais festivalio socialinis diskursas ir temos dėmesį sutelkia į vis kitą problemą, o programa yra sudaryta pagal tam tikrą šūkį, kuriuo siekiama išryškinti problemas, turinčias įtakos mūsų visuomenei.

Vieta: Valensija, Ispanija.

Aprašymas:

Festivalis „10 pojūčių“ pradėtas organizuoti 2011 m. ir vyksta kasmet. Jis virto menine raiška, apimančia muziką, scenos ir vizualiuosius menus, kiną audiovizualinę kūrybą, literatūrą, edukacines veiklas. Šį renginį, vykstantį kiekvieną gegužę Valensijoje, būtina pamatyti.

Choreografės ir šokėjos Meritxell Barberá ir Inma García iš šokių grupės „Taiat Dansa“ yra festivalio įkūrėjos ir direktorės. Tai ambicingiausias jų, kaip kultūros vadybininkų, projektas.

Kritiškai ir apgalvotai festivalis siekia išryškinti bendruomenei rūpimus klausimus ir pabrėžti meno, kaip socialinių veiksmų skatintojo, vaidmenį.

Šiuolaikinė kūryba, tyrinėjimai, tarpdiscipliniškumas ir transversalumas – pagrindiniai šio renginio bruožai. Festivalis yra visiškai atviras naujų meninių kalbų paieškoms, tiek besikuriantiems ir besiformuojantiems menininkams, tiek vietiniams, nacionaliniams ir tarptautiniams pasiūlymams. Festivalio, kaip Valensijos gyvojo meno vitrinos, tikslas yra sukurti dialogą tarp menininkų, publikos, asociacijų, bendruomenių, mokyklų, mokinių, švietimo centrų ir plačiosios visuomenės.

Festivalis „10 pojūčių“ Valensijoje tapo atskaitos tašku kultūriniam pokyčiui: neįgalųjų menininkų pastebėjimą ir įtraukimą. Festivalio programoje pagrindinis dėmesys skiriamas menui ir socialiniams veiksams.

Kiekvienais metais festivalio socialinis diskursas ir temos dėmesį sutelkia į vis kitą problemą, o programa yra sudaryta pagal tam tikrą šūkį, kuriuo siekiama išryškinti problemas, turinčias įtakos mūsų visuomenei, ir suteikia galimybę reflektuoti bei atvirai bendrauti kūrėjams ir auditorijai.

Festivalio kūrėjos yra įsipareigojusios kurti naujas bendravimo kalbas per meną, kad padėtų suprasti, kuo žmonės skiriasi, ir kaip mūsų kitoniškumą priima kiti.

Žvelgiant į ateitį, pagrindinis tikslas – įtvirtinti festivalį kaip pagrindinį gyvųjų menų festivalį Valensijoje, kaip pirmą, pristatantį meną kaip puikų socialinių veiksmų katalizatorių, ir skleidžiantį jo poveikį tiek nacionaliniu, tiek Europos lygiu.

Pirmasis festivalis „10 pojūčių“ prieš 10 metų gynė ir buvo orientuotas į profesionaliai dirbančius neįgalius menininkus. Rengiant antrą festivalį, buvo nuspręsta nebeskelbti apie jų dalyvavimą, kad procesas būtų įtraukėnis. Juk nebūtina sureikšminti fakto, kad festivalyje dalyvauja neįgalūs menininkai. Būtent tokį sambūvį festivalis nori ir toliau skatinti kiekvienais metais.

Žmonių dalyvavimas yra būtinas, norint įgyvendinti festivalį „10 pojūčių“. Jame menas susitinka su viena iš pagrindinių savo funkcijų – integruoti skirtumus tiek tarp kūrėjų, menininkų, tiek tarp publikos. Šiame festivalyje pasirodo ir savo darbus demonstruoja įvairūs šokio, teatro ir muzikos grupių menininkai, įvairių disciplinų, vizualiųjų menų ir audiovizualinių kūrinių kūrėjai iš Ispanijos ir užsienio. Taip pat vyksta diskusijos, koliokviumai, susitikimai ir parodos.

Festivalis pasižymi tuo, kad menas traktuojamas kaip „socialinio veiksmo pradininkas ir iniciatorius“, darantis didelį poveikį visiems dalyviams.

24 pav.

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): dėl festivalio įtakos kitose Ispanijos bendruomenėse taip pat atsirado kultūrinių iniciatyvų, kuriomis siekiama atkreipti dėmesį į negalią ir socialinę atskirtį. Tai skatina žmones, organizuojančius įvairius pilietinius veiksmus, skleisti šią iniciatyvą kitose bendruomenėse ir stiprinti ją ten, kur ji jau prasidėjo.

Ši geroji patirtis yra tiesiogiai susijusi su kai kuriomis IP2, IP3 ir IP4 užduotimis.

Dalyvių atsiliepimai (iš „Facebook“):

Sensacinga, rizikinga, transgresyvi ir kultūriškai turtinga patirtis.

Vienijantis ir su socialine stigma kovojantis renginys! Užėikit!

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<http://www.festival10sentidos.com/>

<https://www.facebook.com/festival10sentidos/>

<https://twitter.com/10sentidos>

<https://www.instagram.com/festival10sentidos/>

<http://www.youtube.com/user/festival10sentidos>

<https://www.flickr.com/photos/festival10sentidos>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: ispanų. Festivalis yra visiškai atviras naujų meninių kalbų paieškoms, tiek besiformuojantiems, tiek patyrusiems menininkams, taip pat vietiniams, nacionaliniams ir tarptautiniams pasiūlymams.

Kontaktai – info@festival10sentidos.com

2.3.2 „Vienu žvilgsniu“

Tipas: publiką įtraukiančios programos ir pasirodymai.

Pradžią: pirmas fondo „la Caixa Foundation“ dalyvaujamas koncertas įvyko Barselonoje 2009 m. birželį, tačiau ši organizacija turi ilgametę, daugiau nei 25 metų, tradiciją organizuoti dalyvaujamąsias muzikos veiklas.

Pasirodymai šiuo metu vyksta. Kitas dalyvaujamas koncertas vyks Madride 2021 m. gruodžio 14 ir 15 d.

Kūrėjai: Katalonijos ir Balearų salų senatvės ir santaupų pensijų fondą „la Caixa Foundation“ 1904 m. balandžio 5 d. įkūrė katalonų teisininkas Francescas Moragasas Barretas, remiamas įvairių Katalonijos pilietinės visuomenės organizacijų.

Fondas „la Caixa Foundation“ nuo pat pradžių užsitarnavo reputaciją dėl savo tvirto socialinio įsipareigojimo ir pašaukimo ginti plačiosios visuomenės interesus tiek per finansinę veiklą, tiek darbu visuomenėje, finansuodamas ir įgyvendindamas iniciatyvas, susijusias su bendruomene, švietimu, menais, kultūra ir mokslu.

Praėjus daugiau nei 115 metų nuo įsteigimo, fondas „la Caixa Foundation“ yra svarbiausias Ispanijos fondas, antrasis Europoje ir vienas svarbiausių pasaulyje pagal socialinių investicijų mastą.

Tikslinė auditorija: muzika įvairiai publikai.

Visiems, kurie nori mėgautis muzika: moksleiviams, šeimoms, jaunimui, pagyvenusiems žmonėms ir plačiajai visuomenei.

Visiems, kurie mėgsta muziką ir nori mėgautis nepakartojama patirtimi, kur kartu su profesionalais gali atlikti keletą geriausių visų laikų muzikos kūrinių.

Visiems mokytojams, norintiems užsiimti veikla už klasės ribų ir patyrinėti muzikos, kaip mokymosi ir asmeninio mokinių tobulėjimo priemonės, teikiamas galimybes.

Tikslas: pateikti kuo platesnj požiūrį į muziką, aiškinant jos istoriją, pristatant ją įvairaus amžiaus žmonėms ir užtikrinant, kad organizuojamų koncertų ciklas būtų išsamus ir įvairus – nuo klasikos iki elektroninės, nuo džiazo iki pasaulinės muzikos.

Dalyvaujamosios muzikos programos yra ne tik informatyvios, bet ir skatinančios įsitraukti įvairaus amžiaus ir išsilavinimo žmones.

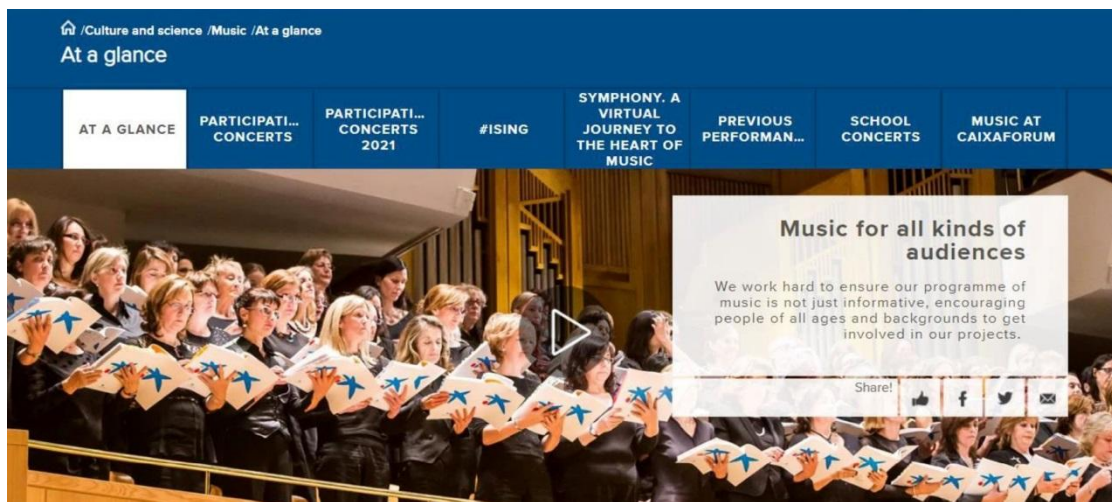
Vieta: pasirodymai gali vykti visoje Ispanijoje, bet daugiausia Barselonoje ir Madride.

Aprašymas:

Pasirodymai, kuriuose atliekami reikšmingiausi muzikos kūriniai, organizuojami simbolinėse vietose. Šie pasirodymai vadinami dalyvaujamaisiais koncertais, nes publika įsitraukia į kai kurias chorines kūrinio dalis. Koncertai suteikia unikalią patirtį, sujungia dainininkus mėgėjus ir chorinės muzikos gerbėjus su tarptautiniu mastu pripažintais orkestrais, solistais ir režisieriais atlikti kūrinius iš įvairių simfoninių ir chorinių repertuarų.

Mokykliniai koncertai: pasirodymai kūdikiams, pradinukams ir vidurinės mokyklos mokiniams daugiau nei 50 miestų ir miestelių. Programoje – įvairūs koncertų ciklai, kuriais siekiama supažindinti vaikus su muzika, derinant edukaciją ir linksmybes. Koncertuose skamba muzika, pristatanti vaikams kitų šalių kultūrą ir tradicijas. Siekiant sustiprinti mokymąsi, mokytojai per pamokas gali naudoti specialiai parengtą pedagoginę medžiagą.

Muzika „CaixaForum“: koncertai, seminarai, jaukūs pasirodymai, filmuota muzika, vasaros naktys, muzikos sezonas, pokalbiai ir informaciniai ciklai visoms amžiaus grupėms.

25 pav.

Pritaikomumas projekto intelektualiams produktams (IP): šią gerą patirtį galima pakartoti, todėl ji turėtų būti pritaikyta panašioms tikslams įvairiose situacijose ir įvairiose šalyse.

Ši geroji patirtis yra tiesiogiai susijusi su kai kuriomis IP2, IP3 ir IP4 užduotimis.

Dalyvių atsiliepimai (iš tinklalapio):

Nuostabi patirtis, niekada nedalyvavau tokio masto projekte.

Šios iniciatyvos teikia puikią galimybę profesionaliai su muzika nesusijusiems žmonėms bendradarbiauti projektuose, kuriuose dalyvauja profesionalai, užtikrinantys gerus rezultatus.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://fundacionlacaixa.org/en/cultura-ciencia/musica/en-un-vistazo>

<https://twitter.com/FundlaCaixa>

<https://www.facebook.com/fundlacaixa>

<https://www.linkedin.com/company/fundlacaixa>

<https://www.youtube.com/Fundaci%C3%B3nlacaixatv>

<https://www.instagram.com/fundlacaixa/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: ispanų, katalonų.

Kontaktai – seducatiu.caixaforum@fundaciolacaixa.es

2.3.3 Garsų tapyba Madride

Tipas: garsų tapyba – tai gestų kalba paremtas būdas, naudojamas kuriant muziką realiuoju laiku su muzikantais, šokėjais, aktoriais ir vizualiųjų menų kūrėjais.

Pradžia: tai 2014 m. Ricardo Gassento sukurta iniciatyva, kurios tikslas – skleisti ir plėtoti garsų tapybą Ispanijoje tiek profesionaliame meninės kūrybos ir interpretacijos pasaulyje, tiek mėgėjiškai ir pedagoginiais tikslais.

Nuo 2015 m. sausio ši iniciatyva laikoma Madrido savivaldybės gyventojų projektu, rodančiu tvirtą miesto tarybos paramą šiuolaikinei kūrybai.

Kūrėjai: Ricardo Gassentas yra garso dailininkas ir meno vadovas.

Jis taip pat yra Ispanijos scenos menų akademijos narys.

Jis priklauso svarbiausių pasaulio garsų tapytojų grupei, kuri susitinka kartą per metus, siekdama lavinti kalbą meniniu lygiu ir kurti pedagoginę kūrybingumo ugdymo priemonę. Kiekvienais metais susitikimas vyksta vis kitame mieste.

Tikslinė auditorija: Atviroji garsų tapybos mokykla skirta visiems su meniniu ir edukaciniu pasauliu susijusiems žmonėms (muzikams, šokėjams, aktoriams, vizualiųjų menų kūrėjams, visų ugdymo pakopų mokytojams, kitiems specialistams, studentams, šeimoms...).

Garsų tapyba prieinama visiems, neturintiems išankstinių žinių, nuo vaikų iki suaugusiųjų ir, tai labai svarbu – žmonėms su specialiaisiais poreikiais.

Tikslas: kūrybingumas klasėje yra būtinas norint kurti aplinką, kurioje mokymasis visada motyvuoja ir yra neįprastas.

Garsų tapyba yra nauja, galinga ir svarbi pedagoginė priemonė, skirta įtraukti į kūrybinį procesą įvairaus amžiaus, skirtingų gebėjimų ir meninės raiškos formų mokinius.

Tai prisideda prie kūrybingumo, asmeninės raiškos ir kolektyvinio klausymosi ugdymo. Kai „mokytojas“ yra garsų tapyba, įgimtas mokinių kūrybingumas iškyla į paviršių ir konstruktyviai vystosi per jos kalbos struktūrą, leidžiančią kiekvienam išreikšti savo asmenybę patyriminio mokymosi forma.

Vieta: dauguma veiklų vyksta Madride, tačiau buvo organizuojamos ir kituose Ispanijos miestuose ir net užsienyje.

Aprašymas:

Garsų tapyba yra gestų kalba, naudojama kuriant muziką realiuoju laiku su muzikantais, šokėjais, aktoriais ir vizualiųjų menų kūrėjais. Šią kalbą sudaro sintaksė, nurodanti, kas, ką, kaip ir kada turi padaryti, o tada garsų tapytojas (kompozitorius) modifikuoja ir transformuoja medžiagą, taip kurdamas kompoziciją realiuoju laiku.

Šiuo metu kalba susideda iš daugiau nei 1 500 gestų, kuriuos naudoja garsų tapytojas (kompozitorius), norėdamas nurodyti, kokios medžiagos jis nori iš atlikėjų. Menininkas kuria kompoziciją keisdamas įvairius kiekvieno dalyvio išreikštų gestų parametrus.

Tai kalba, kurią galima naudoti su viena meno disciplina (pvz., muzika) arba su keliomis vienu metu. Išduodamas oficialus sertifikatas, garantuojantis, kad žmonės, kurie moko garsų tapybos, yra kvalifikuoti tai daryti.

26 pav.

Pritaikomumas projekto intelektualiams produktams (IP): šios kalbos pradedama mokytis konservatorijose Prancūzijoje. Ji gyvuoja jau apie 20 metų. Dabar yra daugybė garsų tapybos grupių visoje Europoje, ypač Paryžiuje, Londone, Berlyne ir Madride.

Ši geroji patirtis yra tiesiogiai susijusi su kai kuriomis IP2, IP3 ir IP4 užduotimis.

Dalyvių atsiliepimai (iš tinklalapio):

Tai ne tik novatoriška ir labai įdomi kalba bet kuriam muzikantui ar mokytojui, bet ir labai naudinga plačiajai visuomenei.

Garsų tapyba yra neįtikėtina daugiadisciplinė kūrybingumo ugdymo priemonė.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://soundpaintingmadrid.com/>

<https://www.facebook.com/Soundpaintingmadrid-954493121233664/>

<https://twitter.com/SPTNGMadrid>

<https://www.instagram.com/sptngmadrid/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: ispanų.

Kontaktai – info@soundpaintingmadrid.com

2.3.4 „Musicaula: muzika veiksmė!“

Tipas: tai mokymo kursas, kurį galima rasti Valensijos bendruomenės Mokytojų rengimo tarnybos, priklausančios CEFIRE, internetinėje mokymo erdvėje.

Pradžia: šis kursas pirmą kartą surengtas 2018 m. ir nuo tada vyksta kasmet.

Kūrėjai: CEFIRE yra Valensijos bendruomenės mokymo, inovacijų ir švietimo išteklių centrų tinklas, įsteigtas spalio 26 d. Švietimo, mokymo ir užimtumo ministerijos įsakymu Nr. 64/2012, kuriuo įgyvendinamas rugsėjo 2 d. dekretas Nr. 231/1997.

Tikslinė auditorija: CEFIRE kursai skirti visiems mokytojams, tačiau pirmenybė teikiama muzikos ir kitų meno šakų mokytojams.

Tikslas: pagrindiniai du šio mokymo kurso tikslai yra tokie:

- skatinti pedagogines naujoves meninėje ir saviraiškos srityje stiprinant bendradarbiavimą;
- skatinti meninę ir (arba) fizinę saviraišką kaip žinių generatorių, skatinantį nuomonių įvairovę, mąstymą ir kūrybiškumą.

Kiti konkretūs tikslai:

- skatinti mokinius kurti savo muziką;
- siūlyti kūrybinį kontekstą, orientuotą į garso kūrimą, pasitelkiant praktinius kūrybinius būdus, palengvinančius jo pritaikymą klasėje;
- muziką pritaikyti kaip įrankį darbui su kognityviniais procesais, bendravimu ir emocijomis;
- plėtoti muzikinę psichologiją grįstas veiklas klasėje;
- lavinti dėmesį, susikaupimą, vaizduotę ir muzikinę atmintį.

Vieta: šis kursas gali vykti įvairiose vietose, tačiau visos jos priklauso Valensijos bendruomenei.

Aprašymas:

Mokymo kurso turinys yra toks:

- KŪRYBINGUMAS: naujos muzikinės praktikos paradigmos link;
- garso kūrimas naudojant praktinius kūrybinius būdus, palengvinančius jo pritaikymą klasėje;
- naujos technologijos, naudojamos skatinant kurti ir bendradarbiauti;
- visi kūno garsai: kūno perkusija;
- gyvybinis vidinis ritmas ir ryšys su aplinka;
- emocinis pasaulis per klausos, kūno, psichomotorinį ir vokalinį darbą;
- MUSIQUE: muzikinė psichologija;
- pagrindinės psichologijos sąvokos, taikomos muzikai ir pažinimo procesams;
- bendravimo, empatijos ir emocijų darbo įrankiai;
- GARSŲ TAPYBA: komponavimo menas realiuoju laiku;
- struktūruota improvizacija ir komponavimas realiuoju laiku;
- mokymasis kategorizuoti kūno gestus;

- struktūruota muzikinė gestų interpretacija per kūno išraišką.

27 pav.

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams: šią gerą patirtį galima pakartoti, todėl ją reikėtų pritaikyti siekiant panašių tikslų skirtingose situacijose ir įvairiose šalyse.

Ši geroji patirtis yra tiesiogiai susijusi su kai kuriomis O2, O3 ir O4 užduotimis.

Dalyvių atsiliepimai (iš tinklalapio):

Mūsų mokiniai gali kurti muziką, o ši kūryba leidžia mums, mokytojams, sujungti jų vaizduotes ir projektuoti į garso pasaulį, kupiną kūrybinių galimybių, leidžiančių mums keliauti nuo vaizduotės iki tarpdisciplininių dalykų.

Bendravimo, emocijų ir empatijos tobulinimo pratimai, naudojant muziką kaip mokinių kognityvinių gebėjimų ugdymo priemonę, yra novatoriški ir veiksmingi.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<http://cefire.edu.gva.es/index.php?lang=es>

<https://portal.edu.gva.es/cefireae/es/inicio/>

<https://portal.edu.gva.es/cefireae/es/2019/10/03/musicaula-musica-en-accion/>

<http://cefire.edu.gva.es/sfp/index.php?seccion=edicion&id=7026108&usuario=formacion>

<http://cefire.edu.gva.es/sfp/index.php?seccion=edicion&id=8290316&usuario=formacion>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: ispanų ir valensiečių.

Kontaktai – cefire@gva.es

2.3.5 Kūrybinė stovykla

Tipas: tai specialia intensyvia metodika paremtas mokymo kursas.

Pradžia: nuo 2004 m. Guzmanas Lopezas moko, skaito paskaitas mokykloms ir didelėms įmonėms nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu. Šiuo metu mokymo kursas yra prieinamas.

Kūrėjai: psichologijos laipsnį įgijęs Guzmanas Lopezas yra konsultantas, mokymų vadovas, verslininkas, rašytojas ir muzikantas. Jis specializacija – žmonių ir organizacijų kūrybiškumo ugdymas ir naujovių skatinimas. Jis turi taikomojo kūrybiškumo studijų diplomą ir reklamos kūrybiškumo magistro laipsnį.

Tikslinė auditorija: suaugę besimokantieji, vadybininkai, vadovai ir profesionalai, atsakingi už projektus ir komandas, bet kurios srities profesionalai, norintys gilinti žinias apie inovacijų metodus ir problemų sprendimą, vaikai bei jaunimas.

Tikslas: pagrindinis Kūrybinės stovyklos tikslas – suteikti suaugusiems besimokantiems kuo daugiau profesionalaus mokymo per trumpą laiką.

Taip pat siekiama bendradarbiauti su komanda ir lavinti jų kūrybiškumą sprendžiant tikras problemas. Tai iš tiesų keičia žmonių mąstymą.

Šis kursas padeda organizacijoms kurti ir puoselėti inovacijų kultūrą.

Vieta: mokymo kursas vyko daugelyje miestų tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygiu, tačiau daugiausia Ispanijoje

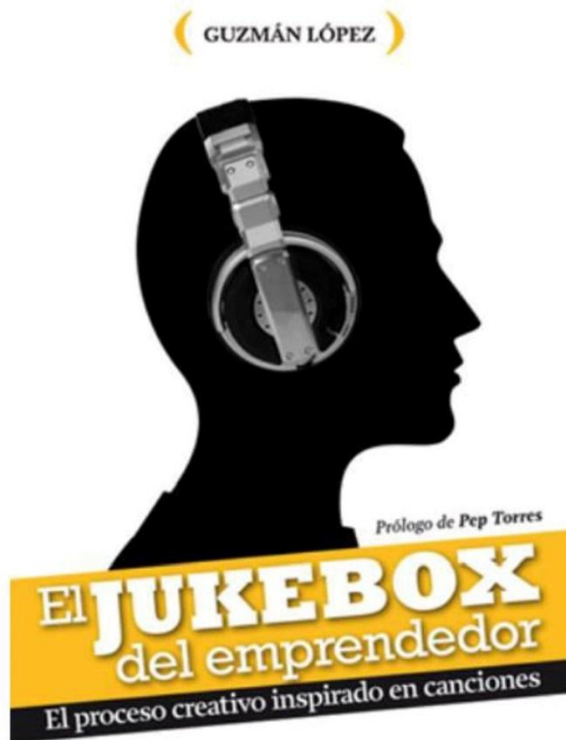
Aprašymas:

Tai kursas, paremtas intensyvia mokymosi metodika, orientuota į praktinių ir specifinių žinių, susijusių su kūrybiškumu, įgijimą.

Kursas skatina organizacijose pritaikomą kūrybiškumą su visu įrankių rinkiniu, skirtu kūrybiškoms idėjoms, kurios įmonei suteikia naujos vertės.

Taikant verslumui, pagrindas yra kūrybinis procesas, būtinas projektui įgyvendinti ar įmonei įkurti. Nagrinėjami penki esminiai aspektai: verslininkas, idėja, pradinė įmonė, bendrovė ir verslas.

Guzmano Lopezo knygoje „The Entrepreneur's Jukebox: the creative process inspired by songs“ („Verslininko muzikos dėžutė: dainų įkvėptas kūrybinis procesas“) analizuojama didžiųjų dainų sėkmė muzikos istorijoje ir iš jų semiamasi pamokų, kurios padės verslininkui apmąstyti kiekvieną proceso etapą, kurį jis turi pereiti, kad pasiektų sėkmę.

28 pav.

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): šią gerą patirtį galima pakartoti, todėl ji turėtų būti pritaikyta panašioms tikslams įvairiose situacijose ir įvairiose šalyse.

Ši geroji patirtis yra tiesiogiai susijusi su kai kuriomis IP2, IP3 ir IP4 užduotimis.

Dalyvių atsiliepimai (iš tinklalapio):

Įgavau daugiau pasitikėjimo savimi, be to, tikrų problemų sprendimas leido man iš naujo įvertinti savo darbą.

„Bootcamp“ suteikė man įdomią mano darbo ir asmeninės aplinkos koncepciją bei viziją.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://guzmanlopez.com/>

<https://guzmanlopez.com/eureka-box/>

<https://twitter.com/guzlopez>

<https://es.linkedin.com/in/guzmanlopez>

https://www.youtube.com/channel/UCrvlBljpnU0qv94kCCOACw?view_as=subscriber

Susiję šaltiniai: visa mokymo medžiaga (vadovai, gairės, informaciniai lapeliai, plakatai, nuotraukos, vaizdo ir garso medžiaga ir pan.), kurią sukūrė Guzmanas Lopezas, priklauso jam ir yra prieinama tik kurso dalyviams.

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: ispanų.

Kontaktai – hola@guzmanlopez.com

2.4 Rumunija

2.4.1 Kūrybingumas. Menas sugalvoti sprendimus

Tipas: mokymo kursas.

Pradžia: 2021 m. balandžio 20 d.

Kūrėjai: „Ascent Group“ – 15 metų patirtis teikiant individualizuotas verslo paslaugas, pritaikytas kiekvieno kliento poreikiams. Teikiamos paslaugos apima verslo ir valdymo konsultacijas, finansines ir teisines konsultacijas, žmogiškuosius išteklius, mokymus, rinkodarą ir komunikaciją.

Tikslinė auditorija: besikuriančios organizacijos arba organizacijos, norinčios skatinti organizacinę aplinką nuolatiniam tobulėjimui.

Tikslas: mokymo kurso tikslas yra plėtoti šiuos dalykus:

- kūrybinio mąstymo proceso suvokimas;
- „blokų“ šalinimas;
- kūrybinių talentų atradimas ir telkimas;
- kūrybingumo ugdymo metodų ir būdų įsisavinimas;
- inovacijų svarbos organizacijai supratimas.

Siekiant šių tikslų, kursą sudaro tokie moduliai:

- kūrybingumas ir inovacijos;
- kūrybingumo elementai;
- kliūtys keistis, „blokų“ šalinimas;
- problemų sprendimo etapai;
- iššūkių tyrinėjimas;
- galimybių struktūravimas;
- kūrybingumas versle;
- kūrybinga organizacija;
- kūrybingos organizacinės aplinkos kūrimas;
- Disnėjaus metodas;
- kūrybingumo atrakinimo ir skatinimo būdai;
- dizaino mąstymo metodo naudojimas kūrybiniame problemų sprendime.

Vieta: Rumunija.

Aprašymas:

Kaip rašoma tinklalapyje, kuriame buvo paskelbta apie šį kursą, „Mes dažnai patenkame į spąstus manydami, kad būti kūrybingam reiškia kurti meną. Kurti gali ne tik tapytojai, skulptoriai, kompozitoriai. Problemų sprendimas organizacijoje, naujų sprendimų paieška taip pat rodo mūsų kūrybinius gebėjimus ir kiekvienas galime būti kūrybingas.“

Kūrybingumas yra esminė vystymosi savybė. Sėkmę labai dinamiškoje rinkoje daugiausia lemia inovacijų pajėgumų matas.”

29 pav.

30 pav.

31 pav.

32 pav.

33 pav.

34 pav.

Pritaikomumas projekto intelektualiams produktams (IP): šis gerosios patirties pavyzdys padės sukurti IP2 – 25 valandų meninio kūrybingumo ugdymo programą muzikantams ir suaugusiųjų švietėjams, konkrečiai 1–4 modulius (1 modulis – įvadinis modulis: mokymo programos tikslai, metodika ir struktūra, 2 modulis – pagrindiniai suaugusiųjų švietėjų kompetencijų elementai, 3 modulis – kūrybingumas ir inovacijos: įgūdžiai XXI amžiui, kūrybingumo elementai ir dimensijos,

kūrybingumo kompetencijos vertinimo priemonės ir 4 modulis – kūrybinio raštingumo ugdymo ir saviugdų principai ir priemonės).

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.ascentgroup.ro/training/creativitate/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: rumunų.

Kontaktai – adela.cristea@ascentgroup.ro

2.4.2 Kūrybingumo būdai

Tipas: mokymo kursas.

Pradžia: 2015 m. birželio 4 d.

Kūrėjai: „Concord Communication“.

Tikslinė auditorija:

- žmonės, kuriems pagal veiklos pobūdį reikalingas kūrybingumas (žmonės, dirbantys inovacijų srityje, IT įmonėse, reklamoje, žiniasklaidoje, švietime ir kt.);
- jaunimas, besiruošiantis kūrybingumo reikalaujančioms profesijoms – šiuo metu ši savybė yra labai paklausi beveik visose srityse;
- visi, besidomintys asmeniniu ir profesiniu tobulėjimu.

Tikslas: kurso tikslas, kaip nurodė organizatoriai, buvo toks: „Nuo pardavimo ir komunikacijos su rinka iki rinkodaros ir vidinių darbo ar kontrolės procesų – bet kuriame įmonės vidiniame ar išoriniame procese galima diegti naujoves ir tobulėti. Nėra jokių apribojimų!“

Mokymosi metodų pranašumai kūrybingumo ir inovacijų srityje dabar yra labai svarbūs.

Siūlome pradėti nuo praktinio kurso, ugdant vienus sudėtingiausių ir reikalingiausių įgūdžių – kūrybingumą ir novatoriškumą.

Vieta: Rumunija.

Aprašymas:

Kursą sudaro šios temos:

- Kas yra kūrybingumas? Ar bet kas gali būti kūrybingas?
- Kaip mes kuriame kūrybingumą? Kiek jis kainuoja?
- Kuo skiriasi kūrybingumas ir novatoriškumas?
- Komandos kūrybingumo skatinimas – paprasti ir efektyvūs būdai.
- Minčių lietaus būdas – per gana trumpą laiką sugeneruojama daug radikalių ir kūrybiškų idėjų.
- Rašymo technika – paprasta ir labai efektyvi.
- Naujų idėjų supratimas pasitelkus per minčių lietu keliamus klausimus.
- Metaforinis mąstymas – palyginimų naudojimas idėjoms reikšti ir problemoms spręsti.

- Naujų idėjų generavimas – mąstykite kitaip ir kūrybiškai. Ko reikia norint būti kūrybingam?
- Inovacijos organizacijoje.
- Mokymosi procesas ir jo sąlygos.
- Kaip randame naujoviškus sudėtingų problemų sprendimus?
- Sistemų teorija ir sistemų supratimas.

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): šis gerosios patirties pavyzdys padės sukurti IP2 – 25 valandų meninio kūrybingumo ugdymo programą muzikantams ir suaugusiųjų švietėjams, konkrečiai 1–4 modulius (1 modulis – įvadinis modulis: mokymo programos tikslai, metodika ir struktūra, 2 modulis – pagrindiniai suaugusiųjų švietėjų kompetencijų elementai, 3 modulis – kūrybingumas ir inovacijos: įgūdžiai XXI amžiui, kūrybingumo elementai ir dimensijos, kūrybingumo kompetencijos vertinimo priemonės ir 4 modulis – kūrybinio raštingumo ugdymo ir saviugdros principai ir priemonės).

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://concordcom.ro/evenimente-trecute/curs-tehnici-de-creativitate/>

<https://www.facebook.com/events/1594241414126967/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: rumunų.

Kontaktai – evenimente@concordcom.ro

2.4.3 Internetinis kūrybingumo ir dešiniojo smegenų pusrutulio lavinimo kursas

Tipas: mokymo kursas.

Pradžia: informacija apie kursą buvo paskleista 2021 m. balandžio 23 d. Jis turėjo vykti tų pačių metų gegužės 10, 17, 24 ir 31 dienomis. Nebuvo paskelbta jokių pranešimų apie tolesnį kursą.

Kūrėjai: „F64 Academy“ – į nuotraukas ir vaizdo įrašus orientuota įmonė Rumunijoje, taip pat teikianti profesionalius mokymus besidomintiems fotografija. Su 60 mokymų vadovų pagalba jie surengė daugiau nei 210 kursų ir 150 kasmetinių renginių, kuriuose dalyvavo daugiau nei 10 000 dalyvių.

Tikslinė auditorija: visi norintys lavinti kūrybingumą ir tobulinti meninius gebėjimus.

Tikslas: padėti susigražinti kūrybingumą, pažvelgti į pasaulį kitaip, smalsaus vaiko akimis atrasti mus supančius dalykus.

Vieta: Rumunija.

Aprašymas:

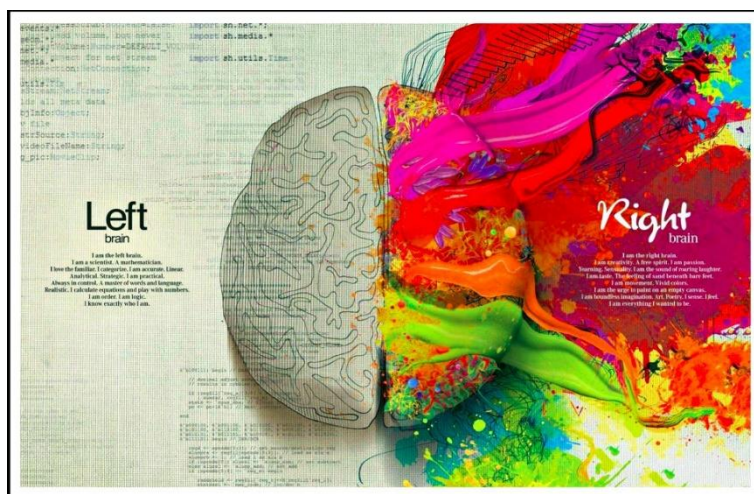
Gerosios patirties pavyzdį sudaro kursas, kurį vedė Diana Metiu, turinti daugiau nei 25 metų patirtį viešosios komunikacijos ir įvaizdžio konsultavimo srityje. Kurse plėtojami šie dalykai:

- žymiai aukštesnis emocinio intelekto lygis;
- aukštesnis intelektas ir aštresnė intuicija;

- lengviau mezgami ryšiai (kūrybingumo pratimai, nubrėžiantys daug naujų takų smegenyse ir formuojantys naujas nervines sinapses);
- lengviau kylančios idėjos;
- greitas daugelio idėjų pritaikomumas, efektyvumas ir pelningumas;
- šimtai smegenų lavinimo pratimų, su kuriais bus galima treniruotis visą gyvenimą ir priėti prie kūrybingumą skatinančių produktų bei būdų;
- ugdomas kitoks mąstymas – ne tik remiamasi patirtimi, bet ir renkama informacija iš „vieno kvantinio lauko“ ir srities „ko nežinome, to nežinome“;
- išėjimas iš komforto zonos, leidžiantis mėgautis prieiga prie nežinomybės, o tai savo ruožtu teikia nuostabių staigmenų;
- greiti rezultatai;
- galimybė darnioje bendruomenėje praktikuotis su tais, kurie turi tokių pačių rūpesčių;
- intuityvaus matymo ugdymas;
- prieiga prie aukštesnių sąmonės sričių;
- medžiagos struktūros apžvalga.

35 pav.

36 pav.

Pritaikomumas projekto intelektualiams produktams (IP): šis gerosios patirties pavyzdys padės sukurti IP2 – 25 valandų meninio kūrybingumo ugdymo programą muzikantams ir suaugusiųjų švietėjams, konkrečiai 1–4 modulius (1 modulis – įvadinis modulis: mokymo programos tikslai, metodika ir struktūra, 2 modulis – pagrindiniai suaugusiųjų švietėjų kompetencijų elementai, 3 modulis – kūrybiškumas ir inovacijos: įgūdžiai XXI amžiui, kūrybiškumo elementai ir dimensijos, kūrybiškumo kompetencijų vertinimo priemonės ir 4 modulis – kūrybinio raštingumo ugdymo ir saviugdros principai ir priemonės).

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://blog.f64.ro/2021/04/23/redobandeste-ti-creativitatea-cursuri-noi-la-academia-f64>

<https://www.facebook.com/F64.ro/photos/a.203748757653/10158232590412654/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: rumunų.

Kontaktai – academia@f64studio.ro

2.4.4 Taikomasis kūrybingumas

Tipas: mokymo kursas.

Pradžia: 2017 m. rugsėjo 12–26 d.

Kūrėjai: Serendinno fondas – žmonės, turintys patirties pilietinėje visuomenėje, vykde didelį socialinį poveikį turinčius projektus ir valde didelius biudžetus bei išteklius. Žmonės, susibūre į naują grupę, norėdami rasti naujų atsakymų į senus mūsų visuomenei rūpimus klausimus, susijusius su pasitikėjimu ir bendradarbiavimu.

Tikslinė auditorija: kursas skirtas žmonėms, dirbantiems komandoje, savanoriškoje veikloje, stažuočių programose, su socialiniais arba bendruomenių projektais.

Tikslas: padėti:

- sužinoti, koks yra kiekvieno kūrybinis stilius, ir išmokti jį efektyviai naudoti;
- patirti kūrybingumo taikymo modelį, kad būtų galima formuluoti paprastus ir pragmatiškus sprendimus ne tik darbe, bet ir neformaliose situacijose;
- lavinti savo kūrybinius įgūdžius, rasti sprendimus ir pasirinkti galimybes tokioje aplinkoje, kur dalyvių patirčių įvairovė gali būti kūrybingumo ir problemų sprendimų šaltinis.

Vieta: Rumunija.

Aprašymas:

Kurso struktūra yra tokia:

- 1 modulis: kūryba ir realybė
- Kūrybiški skirtumai apie kūrybingumą
- Apie kūrybą ir jos virsmo realybe procesą
- Atraskite savo kūrybingumą – savo kūrybinį profilį

- 2 modulis: kaip būti kūrybingam ieškant sprendimų
  - Kūrybinis procesas
  - Grupės kūrybingumo dinamika
  - Įrankiai ir sprendimai, padedantys būti kūrybingiems
  - Divergentinis mąstymas
  - Konvergentinis mąstymas
  - Šoninis mąstymas
-
- 3 modulis: kaip būti kūrybingam priimant sprendimus
  - Sprendimo pasirinkimas, esminis „tiesos“ įrodymo etapas
  - Nuo analizės iki kūrybinės atrankos
  - Kūrybinių sprendimų įrankiai

Pritaikomumas projekto intelektualiams produktams (IP): šis gerosios patirties pavyzdys padės sukurti IP2 – 25 valandų meninio kūrybingumo ugdymo programą muzikantams ir suaugusiųjų švietėjams, konkrečiai 1–4 modulius (1 modulis – įvadinis modulis: mokymo programos tikslai, metodika ir struktūra, 2 modulis – pagrindiniai suaugusiųjų švietėjų kompetencijų elementai, 3 modulis – kūrybiškumas ir inovacijos: įgūdžiai XXI amžiui, kūrybiškumo elementai ir dimensijos, kūrybiškumo kompetencijų vertinimo priemonės ir 4 modulis – kūrybinio raštingumo ugdymo ir saviugdros principai ir priemonės).

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.serendinno.ro/cursuri/creativitate-aplicata>

<https://www.facebook.com/FundatiaSerendinno/posts/1746463782061018>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: rumunų.

Kontaktai – info@serendinno.ro

2.4.5 „Vandens daina“

Tipas: dalyvaujamoji muzika, projektas.

Pradžia: 2021 m. kovo 22 d.

Kūrėjai: „Cantus Mundi Romania“ yra nacionalinė programa, įgyvendinta kartu su Rumunijos vandenų nacionaline administracija.

Tikslinė auditorija: pagrindinė auditorija – žmonės, norintys švęsti Pasaulinę vandens dieną, paskelbtą visame pasaulyje 1992 m., o Rumunijoje švenčiamą nuo 1993 m. Pasaulinė vandens diena skirta suprasti vandens svarbą mūsų gyvenime, taip pat jo ekologinę, socialinę ir kultūrinę vertę šiuolaikinėje visuomenėje.

Antrinė auditorija – muzikos prodiuseriai, muzikantai, dalyvaujamoji muzika besidomintys žmonės, plačioji visuomenė.

Tikslas: „Vandens daina“ pasakoja apie tai, kaip vaikai suvokia ir vertina vandenį, nori jį saugoti. Tai taip pat dovana, kurią vaikai Rumunijoje dovanoja vandeniui tą dieną, kai švenčiama Vandens diena.

Vieta: Rumunija.

Aprašymas:

„Vandens daina“ yra originalus kolektyvinis muzikinis projektas, sukurtas dalyvaujant 60 000 vaikų iš nacionalinės programos „Cantus Mundi“ – didžiausios integracijos per muziką programos Rumunijoje, kurią vykdo Nacionalinis kamerinis choras „Madrigal – Marin Constantin“.

„Vandens dainoje“ skamba vaikų atsiųsti garso įrašai su vandens garsais iš gamtos, jiems brangių upelių, reprezentuojančių vietovę, iš kurios jie kilę. Įrašai maišomi su programoje dalyvaujančių choristų balsais, taip pat su mušamųjų ansamblio „Young Beats of Cantus Mundi“, vadovaujamo muzikantų Zoli Toth ir Bogdan Pop, garso intervencijomis.

37 pav.

38 pav.

Pritaikomumas projekto intelektualiniams produktams (IP): „Vandens dainos“ projektas bus naudingas kuriant IP2 6 modulį: kūrybingumo skatinimas komandose, naudojant dalyvaujamosios muzikos metodą, ir keletą IP3 kūrybiškumo laboratorijų: 1) pasiruošimas, 2) inkubacija, 3) idėjos plėtojimas, 4) patikrinimas, 5) kūrimas.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.itsybitsy.ro/water-song-primul-proiect-sonor-participativ-dedicat-apei-creat-de-copiii-din-romania/>

<http://www.monitoruldevaslui.ro/2021/03/proiect-muzical-participativ-lansat-de-ziua-mondiala-a-apei/>

<https://www.youtube.com/watch?v=39uCJPOOUhc>

<https://www.facebook.com/watch/?v=471297567398802>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: rumunų.

2.5 Bulgarija

2.5.1 Būgnų ratas „Libera“

Tipas: dirbtuvės, mokymo modulis, komandos formavimo užsiėmimai, fasilitavimo procesas, naudojamas įmonėse ir privačiuose renginiuose.

Pradžia: 2007 m., vyksta iki šiol.

Kūrėjai: Šiuolaikinio meno ir terapijos institutas „Libera“.

Tikslinė auditorija: gali būti naudojama skirtingoms tikslinėms grupėms (įvairaus amžiaus, profesijų ir pomėgių žmonėms) ir įvairiose aplinkose, tačiau geriausiai tinka taikyti įmonėse kaip komandos formavimo, minkštųjų įgūdžių mokymo įrankis, taip pat per konferencijas, seminarus, susitikimus, gaminių pristatymus ir kt.

Tikslas:

- Ugdyti bendradarbiavimą, aktyvų klausymąsi, lankstumą, įvairovės vertinimą, kolegų palaikymą ir efektyvų bendravimą.
- Skatinti kūrybingumą ir intuiciją.
- Parodyti komandos narių bendradarbiavimo svarbą siekiant bendro tikslo.
- Sukurti sinchroniją tarp dalyvių.
- Ugdyti ir stiprinti komandinio darbo įgūdžius.
- Padėti žmonėms būti spontaniškesniems ir intuityvesniems.
- Ištraukti žmones iš komforto zonos ir nusistovėjusių mąstymo šablonų, sudaryti sąlygas naujoms idėjoms.
- Mažinti su darbu susijusio streso ir nerimo padarinius.
- Padidinti motyvaciją.

Vieta: Bulgarija

Aprašymas:

Būgnų ratas „Libera“ yra galingas įrankis per ritmą vienyti žmones. Būgnų ratas – tai grupė žmonių, kurie groja būgnais ir kitais mušamaisiais instrumentais. Nereikia jokio muzikinio talento ar įgūdžių. Būgnai yra įrankiai, vedantys grupę į galutinį tikslą – vietą, kur kiekvienas turi balsą ir galią juo naudotis ir kur visi yra lygūs.

Būgnų ratas „Libera“ yra fasilitavimo procesas. Fasilitatorius veikia kaip dirigentas, kuris anksčiau paaškindais neverbaliniais ženklais vadovauja ir sinchronizuoja grupės ritmą ir tempą, kad būtų pasiekta harmoninga melodija.

Dalyvių skaičius svyruoja nuo 6 iki kelių šimtų žmonių. Instrumentai – būgnai, metaliniai ir mediniai mušamieji (pvz., djembe, agogó, clave, guirro ir kt.).

Užsiėmimo pradžioje trumpai paaiškinama, kaip naudoti kiekvieną instrumentą, pristatomi neverbaliniai ženklai, kuriuos „dirigentas“ naudos procese. Tada dalyviai improvizuoja ir kuria muziką. Po ne daugiau nei 15 minučių komanda pradeda groti kaip patyręs mušamųjų orkestras.

Procesas tęsiamas su įvairiais muzikiniais žaidimais ir užduotimis.

Būgnų rato trukmė priklauso nuo pritaikymo ir tikslo. Tai gali trukti nuo 30 minučių (jeigu užsiėmimas vyksta per konferenciją norint išjudinti ir suaktyvinti dalyvius) iki kelių valandų (kaip komandos formavimo ir mokymo priemonė).

Būgnų ratas gali vykti patalpoje – konferencijų salėje, biure, viešbutyje ir pan., arba lauke – paplūdimyje ar kalnuose.

39 pav. Šaltinis – <https://libera-institute.com/>

40 pav. Šaltinis – <https://libera-institute.com/>

41 pav. Šaltinis – <https://libera-institute.com/>

42 pav. Šaltinis – <https://libera-institute.com/>

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): būgnų rato „Libera“ idėjos ir požiūris gali būti panaudoti ir įtraukti kuriant IP2 ir IP3.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

Bulgariškai: <https://libera-institute.com/klienti/corporate-clients/drum-circle/what-is-a-drum-circle.html>

Angliškai: <https://libera-institute.com/en/clients/corporate-clients/drum-sessions/%D0%BA%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%BE-%D0%B5-%D0%B4%D1%80%D1%8A%D0%BC-%D1%81%D1%8A%D1%80%D0%BA%D1%8A%D0%BB.html>

Susiję šaltiniai:

https://www.youtube.com/watch?v=GJ5fryzAh6Q&t=23s&ab_channel=MartinIvanov

https://www.youtube.com/watch?v=1kUu2EbQPEE&t=5s&ab_channel=MartinIvanov

https://www.youtube.com/watch?v=tkeBft2u2bc&t=3s&ab_channel=MartinIvanov

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: bulgarų, anglų.

Kontaktai – libera@libera-institute.com

2.5.2 Sugestopedija

Tipas: mokymo metodas.

Pradžia: 1978 m., taikomas iki šiol.

Kūrėjai: bulgarų mokslininkas, psichiatras ir pedagogas prof. dr. Georgius Lozanas.

Sugestopedijos metodą taiko daugybė švietimo organizacijų visame pasaulyje ir Bulgarijoje, įskaitant „Allegro Vivace“ sugestopedijos centrą Bulgarijoje.

Tikslinė auditorija: sugestopedija gali būti taikoma daugelyje švietimo sričių, tačiau ji geriausiai išvystyta mokant užsienio kalbų tiek suaugusiuosius, tiek vaikus.

- **Tikslas:** didaktinėmis ir meninėmis priemonėmis skatinti spontanišką ir kūrybinę raišką.

Vieta: Bulgarija.

Aprašymas:

1978 m. UNESCO pripažino sugestopediją kaip originalų mokymo metodą, paremtą sugestologijos mokslu, atsiradusiu dešimtmečiu anksčiau. Tai pedagogikos, psichologijos ir meno derinys. Jį sukūrė bulgarų mokslininkas, psichiatras ir pedagogas prof. dr. Georgius Lozanas.

Sugestopedija geriausiai išplėtotą mokantis užsienio kalbų bei pradinių klasių pedagogikoje ir yra plačiai paplitusi visame pasaulyje. Mokantis sugestopedijos būdu, žinios įgyjamos:

- džiaugsmingai ir spontaniškai;
- per menines veiklas;
- atpalaidavus protą ir nepatiriant streso.

Sugestopedijos samprata susijusi su prof. dr. Georgiaus Lozanovo tyrimais apie neišnaudotą žmogaus potencialą ir saugią prieigą prie jo. Saugus bendravimas yra toks, kuris nepažeidžia asmens pasirinkimo laisvės ir neturi prievartos, įsakumo, manipuliavimo, žeminimo, nuvertinimo ir pan. Didaktinės ir meninės priemonės skatina ugdymo dalyvių spontanišką ir kūrybinę raišką. Sugestopedija kuria aplinką kūrybingam ir laimingam mokymuisi, suteikia įvairių stimulų ir informacijos, tenkina natūralų žmogaus grožio ir tarpusavio bendravimo poreikį.

Sugestopedijos metodas yra pedagogika, turinti ugdomąjį ir sveikatinantį poveikį. Jis veikia žmogaus turimų išteklių lygiu, o tai reiškia, kad prisideda ne tik prie įsiminimo be streso, bet ir prie mokymosi kuo panašesniu į natūralų individo mokymosi būdą, neatskiriant smegenų ir jų funkcijų nuo kūno ir emocijų. Taigi dirbant šiuo metodu pasitelkiamos sąmonės, sąmonės, emocijų, logikos, intencijos ir sveiko proto galimybės. Sugestopedija yra neišsenkanti kūrybinės energijos ir idėjų šaltinis.

Mokymosi procesą sudaro 4 etapai: įvadas, aktyvi ir pasyvi koncertinės sesijos, tobulinimas ir pristatymas. Kiekviename etape taikomi pagrindiniai sugestopedijos principai, padedantys greitai ir efektyviai įsisavinti bei ilgam įsiminti naujas žinias.

- Pirmas mokymo etapas – įvadas. Atitinkamam pamokų ciklui skirta medžiaga pateikiama meniškai. Sukuriama kasdienė situacija, kurioje tikslingai susipina gramatinė ir leksinė struktūra bei naujos pamokos tema ir atmosfera.
- Antras etapas – tai vadinamosios koncertinės sesijos, padedančios įsiminti medžiagą. Tai išraiškingas mokomosios medžiagos skaitymas, kurį atlieka mokytojas specialiai parinktos klasikinės muzikos fone. Ši medžiaga pirmojo užsiėmimo metu buvo sakoma siekiant pabrėžti atskirus kalbos vienetus, o vėliau skaitoma įprastu greičiu, perteikiant pagrindinius teksto prasmės dalykus. Pirmoje dalyje mokiniai gali žiūrėti į tekstą ir vertimą, o antroje – tiesiog klausytis teksto ir mėgautis skambančia muzika.
- Trečias etapas – jau pažįstamos medžiagos plėtojimas linksmo skaitymo, žaidimų, teatro ir šokio forma. Per malonią atpalaiduojančią atmosferą ir spontanišką dalyvių raišką šalinamas kalbos barjeras, skatinamas kūrybingumas, gerinama mokinių nuotaika. Tuo pačiu metu aktyvuojama didelė dalis pasyviuoju lygiu jau žinomos medžiagos.
- Ketvirtas etapas, arba mokinių pristatymas, įtvirtina žinias ir suteikia progą individualiam pasirodymui. Šiame etape toliau skatinami ir lavinami kalbėjimo įgūdžiai, o mokytojas gauna teigiamų atsiliepimų už gerai atliktą darbą. Šiame etape kiekvienas dalyvis gali pats įvertinti savo pasiekimus, o tai teigiamai veikia motyvaciją mokytis.

Įvairių menų (muzikos, teatro, vaizduojamojo meno ir kt.) raiškos priemonių panaudojimas sugestopedijoje per žaidimus sukelia spontanišką mokinių kūrybiškumo troškimą ir kūrybinių gabumų ugdymą individualiai arba grupėje. Ilgainiui tai suteikia jiems užtikrintumo nesijaudinant parodyti savo gebėjimus visose gyvenimo srityse. Šiam procesui didelę įtaką daro klasikinio meno estetika. Medžiaga įvedama su paveikslėliais, eilėraščiais, prozos kūrinių ir muzika.

43 pav. Šaltinis – <https://sugestopediabg.com/>

44 pav. Šaltinis – https://www.youtube.com/watch?v=GQOvOZ6X4qo&ab_channel=AllegroVivace

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): Sugestopedijos metodas gali būti naudojamas kuriant IP2 ir IP3.

Sugestopedija, kaip originalus bulgarų indėlis į užsienio kalbų mokymą, užima reikšmingą vietą populiariausioje knygoje pasaulyje, skirtoje užsienio kalbų mokymo metodams – „Kalbų mokymo metodai“ (J. Richards ir T. Rodgers) ir yra aptarama daugelyje tarptautinių publikacijų ir disertacijų.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://suggestopediabg.com/suggestopedia/>

Susiję šaltiniai:

https://www.youtube.com/watch?v=G7QVpHdZvqI&ab_channel=MATERIKAbg

https://www.youtube.com/watch?v=GQOvOZ6X4qo&ab_channel=AllegroVivace

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: bulgarų.

Kontaktai:

Prof. dr. Georgiaus Lozanovo ir prof. dr. Evelinos Gatevos fondas – contact@suggestology.org

„Allegro Vivace“ sugestopedijos centras – visit@suggestopediabg.com

2.5.3 „Muzika manyje“ – parama talentams ir jų įtraukimas į kūrybinę industriją

Tipas: mokymo kursas.

Pradžia: 2020–2021 m.

Kūrėjai: fondas „Visioner“.

Tikslinė auditorija: žmonės su regėjimo negalia ir turintys socialinių bei ekonominių sunkumų. Mokytojai, ieškantys išbandytų ir inovatyvių mokymo priemonių.

- **Tikslas:** remti muzikinių talentų iš pažeidžiamų grupių, įskaitant žmones su regėjimo negalia, ekonominę įtrauktį, ugdant jų kūrybinį potencialą ir plėtojant žinias bei įgūdžius, reikalingus kūrybinėje industrijoje.

Vieta: Bulgarija.

Aprašymas:

Projektu „Muzika manyje“ siekiama remti jaunų muzikos talentų iš pažeidžiamų grupių, įskaitant žmones su regėjimo negalia, ekonominę įtrauktį, ugdant jų kūrybinį potencialą ir suteikiant kompleksinių žinių bei įgūdžių, reikalingų kūrybinėje industrijoje. Inicatyva skirta tiems, kurie ieško būdų savo kūrybingumui atverti, pasirodyti pasauliui, išreikšti save per muziką, tekstus ir buvimą scenoje.

Vykdamas projektą buvo organizuojamos veiklos, skirtos kokybiškam mokymui ir papildomai paramai teikti. Projekto rezultatas – muzikiniai kūriniai, kuriuos menininkai gali įtraukti į savo *portfolio* ir pasirodyti muzikos scenoje. Projekto veikla apima šiuos dalykus:

- **Šešių modulių į praktiką orientuota programa** – dalyviai mokosi dainos kūrimo principų – nuo idėjos, įrašymo ir apdorojimo iki visiškai užbaigto kūrinio.
- **Šeši internetiniai seminarai su kūrybine industrija susijusiomis temomis su įvairių sričių ekspertais** tokiose srityse kaip skaitmeninė rinkodara, įvaizdžio valdymas, autorių teisės, rėmėjų pritraukimas ir kt.
- **Kūrybinės dirbtuvės: dainų tekstų kūrimas** – dainos istorijos kūrimo taisyklės ir modeliai, teksto rašymas rimais ir pagal nurodytą melodiją bei žanro ypatybes, įvairių stilių dainų kūrimas.
- **Jaunųjų talentų konsultavimas ir kuravimas kūrybiniame procese** – darbas su ekspertais ir profesionalais kuriant konkrečius kūrybinius produktus ir ugdant jaunuosius muzikus.
- **Scena mūsų! – jaunųjų talentų koncertas** ir forumas susitikti su aktyviais kūrybinės industrijos veikėjais – užmegzti kontaktus, keistis informacija, įsitraukti į bendrus projektus ir kt.

45 pav. Šaltinis – <https://www.vizioner.eu/music-in-me/>

46 pav. Šaltinis – <https://www.vizioner.eu/music-in-me/>

47 pav. Šaltinis – <https://www.vizioner.eu/music-in-me/>

48 pav. Šaltinis – <https://www.vizioner.eu/music-in-me/>

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): projekto „Muzika manyje“ idėjos gali būti panaudotos kuriant IP2 ir IP3.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.vizioner.eu/music-in-me/>

Susiję šaltiniai:

Metodika (bulgarų k.):

<https://www.vizioner.eu/wp-content/uploads/2021/04/Methodology-Music-in-me-2021.pdf>

Mokymai (bulgarų k.):

<https://www.vizioner.eu/training-music-in-me/>

Internetiniai seminarai (bulgarų k.):

<https://www.vizioner.eu/%d1%83%d0%b5%d0%b1%d0%b8%d0%bd%d0%b0%d1%80%d0%b8/>

Projekto pristatymas (bulgarų k.):

https://www.youtube.com/watch?v=MjuhjmomE28&ab_channel=VIZIONERFoundation

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: bulgarų.

Kontaktai – contact@vizioner.eu

2.5.4 „Muzika mums“

Tipas: dirbtuvės.

Pradžia: vykdoma šiuo metu.

Kūrėjai: organizacija „Catalyst Bulgaria“.

Tikslinė auditorija: įvairaus amžiaus nemuzikuojantys žmonės, komandos formavimo renginiai žmonėms.

Tikslas: tobulinti dalyvių kūrybinį mąstymą, motyvaciją, transformuojantį mąstymą, energiją ir susikaupimą, sąmoningumą ir meistriškumą.

Vieta: Sofija ir kiti Bulgarijos miestai.

Aprašymas:

Projektas „Muzika mums“ buvo sukurtas siekiant daryti poveikį visuomenei, naudojant universalią muzikos kalbą. Užsiėmimų metu naudojami „BamBooms“ instrumentai – profesionalūs vienos natos instrumentai, kuriuos sukūrėme, kad bet kokio amžiaus nemuzikuojantys žmonės galėtų smagiai leisti laiką kiekviename mokymosi etape. Dalyviai vadovaujami išsamiomis instrukcijomis, kad per tam tikrą laiką sukonstruotų instrumentą.

Dalyvius mokome muzikos pagrindų, pradėdami nuo supratimo, kodėl ir kaip instrumentas sukuria tam tikrą natą, ir kaip garso plokštės ilgis veikia garso aukštį ir aiškumą. Galiausiai dalyviai kviečiami groti kartu ir kurti harmoningą pakilią muziką.

Kūrimo etape, siekiant per duotą laiką sukurti kuo daugiau priemonių, dalyviai greitai išmoksta dalytis žiniomis ir bendradarbiauti. Atsipalaidavę ramioje aplinkoje jie užmezga ryšį ir bendrauja siekdami bendro tikslo. Pasinėrus į muzikinį procesą, randasi naujų neurologinių kelių, kurie gerina mokymąsi ir kelia nuotaiką. Ši smagi ir įtraukianti veikla suartina žmones per dalijimosi džiaugsmą.

Per labdaros organizacijų tinklą projektas „Muzika mums“ galėtų turėti naudingą poveikį vaikams. Jie gautų instrumentus ir mokytųsi muzikos paprastai ir smagiai, naudodami instrumentą, skirtą specialiai pedagoginiams tikslams.

49 pav. Šaltinis – <https://www.catalystteambuilding.bg/tiimbilding-subitiya/team-building/music-for-us>

50 pav. Šaltinis – <https://www.catalystteambuilding.bg/tiimbilding-subitiya/team-building/music-for-us>

51 pav. Šaltinis – <https://www.catalystteambuilding.bg/tiimbilding-subitiya/team-building/music-for-us>

52 pav. Šaltinis – <https://www.catalystteambuilding.bg/tiimbilding-subitiya/team-building/music-for-us>

Pritaikomumas projekto intelektualiams produktams (IP): projekto „Muzika mums“ idėjos ir metodai gali būti naudojami kuriant IP2 ir IP3.

Dalyvių atsiliepimai:

„Oho! „Muzika mums“ paskatino mus taip gerai jaustis. Kartu kūrėme instrumentus! Kartu mokėmės muzikuoti! Dirbome kartu! Dalijomės pakeliančia ir motyvuojančia patirtimi, kurią galime apmąstyti.“

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://www.catalystteambuilding.bg/tiimbilding-subitiya/team-building/music-for-us>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: bulgarų ir anglų.

Kontaktai – info@catalystteambuilding.bg

2.5.5 „Šokiai visą gyvenimą“ – šokio mokymosi būdai suaugusiųjų švietėjams

Tipas: vadovas suaugusiųjų švietėjams, mokymo priemonių rinkinys, interneto platforma, dirbtuvės.

Pradžia: 2018–2020 m.

Kūrėjai: „ASPAYM Castilla y Leon“ (Ispanija) ir „EUNI Partners“ (Bulgarija).

Tikslinė auditorija: suaugusiųjų švietėjai, mokymų vadovai, menininkai.

Žmonės iš pažeidžiamų visuomenės grupių.

Tikslas: sukurti inovatyvius metodus darbui su suaugusiais per šokį ir kūno raišką.

- Kurti inovatyvias praktikas suaugusiųjų švietimo srityje, kuriant šokio ir judesio terapijos mokymo priemonių rinkinį.
- Ugdyti mažiau galimybių turinčių žmonių gerą savijautą, savimone, savigarbą ir proto bei kūno vientisumą.

Vieta: Ispanija, Bulgarija, Italija, Prancūzija, Rumunija.

Aprašymas:

„Šokiai visą gyvenimą“ – tai Erasmus+ projektas, kurio tikslas – supažindinti su novatoriškais mokymo būdais suaugusiųjų švietimo srityje per šokį ir kūno raišką. Šiais naujais metodais siekiama meną ir švietimą integruoti į vieną bendrą socialinio stiprinimo elementą, skatinantį geresnę mažiau galimybių turinčių žmonių (pabėgėlių ir migrantų, psichologinių sutrikimų turinčių žmonių, fizinę negalią turinčių žmonių, vyresnio amžiaus žmonių) gyvenimo kokybę, socialinę įtrauktį, sveiką gyvenimo būdą, didinantį savigarbą ir gerinantį savęs pažinimą, siekiant savarankiško gyvenimo ir gerinant sprendimų priėmimą.

Igyvendinant šį projektą buvo sukurta:

- **Vadovas suaugusiųjų švietėjams:** pateikiami šokio ir judesio naudojimo grupėse ir individualiuose suaugusiųjų užsiėmimuose teorijų aprašymai.

- **Šokio ir judesio terapijos užsiėmimų išbandymas suaugusiųjų švietimo srityje:** dirbtuvės su tikslinėmis grupėmis. Per užsiėmimus pateikiamos išvados apie šokio užsiėmimų su suaugusiaisiais efektyvumą.
- **Interneto platforma:** el. mokymosi išteklius, keliantis suaugusiųjų švietėjų kompetenciją ir gebėjimą organizuoti veiklą su suaugusiaisiais iš skirtingų visuomenės sluoksnių.
- **Mokymo priemonių rinkinys:** konkrečių šokio ir judesio užsiėmimų bei užsiėmimų su suaugusiaisiais mokymo priemonių rinkinys. Jame pateikiami konkretūs kiekvienos tikslinės grupės atitinkamoje šalyje aprašymai.

Projekto veiklos naudingos:

- Suaugusiųjų švietėjams, mokymų vadovams ir specialistams, dirbantiems įvairiose socialinėse srityse, kurie domisi, kaip naudoti ekspresyviuosius būdus, skatinančius asmeninį tobulėjimą, savigarbos ir sprendimų priėmimo gebėjimus, taip pat kaip propaguoti sveiką gyvenimo būdą per meną, reikšti emocijas, sportuoti ir visa tai panaudoti socialinei įtraukčiai gerinti.
- Migrantams ir pabėgėliams, žmonėms, turintiems psichologinių sutrikimų, asmenims su fizine negalia, pagyvenusiems žmonėms ir kt., kurie nori pasinaudoti naujoviškais meno terapijos metodais. Jiems bus naudingas visas šokio terapijos paketas ir visa parama, susijusi su pokyčių potencialo panaudojimu ir teikiama plėtra.
- Organizacijoms ir suinteresuotoms institucijoms, NVO, šokių ir meno mokykloms, terapinio ar neformaliojo švietimo teikėjams.

53 pav. Šaltinis – <https://lifelongdancing.aspaymcy.org/en/>

54 pav. Šaltinis – <https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/en/>

55 pav. Šaltinis – <https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/en/>

Pritaikomumas projekto intelektiniams produktams (IP): projekto „Šokiai visą gyvenimą“ idėjos gali būti panaudotos kuriant IP2 ir IP3.

Gerosios patirties pavyzdžio interneto svetainės adresas ir susijusios nuorodos:

<https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/en/>

<https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/bg/>

Susiję šaltiniai:

Vadovas suaugusiųjų švietėjams:

Anglų k.: <https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/en/>

Bulgarų k.: <https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/bg/>

Šokio ir judesio terapijos užsiėmimų išbandymas suaugusiųjų švietimo srityje:

<https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/multimedia/>

Interneto platforma:

Anglų k.: <https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/en/>

Bulgarų k.: <https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/bg/>

Mokymo priemonių rinkinys:

Anglų k.: <https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/en/>

Bulgarų k.: <https://lifelongdancing.aspaymcyll.org/bg/>

Gerosios patirties pavyzdžio kalbos: ispanų, bulgarų, italų, prancūzų, rumunų.

Kontaktai:

„ASPAYM Castilla y Leon“ (Ispanija) – proyectos@aspaymcyll.org

„EUNI Partners“ (Bulgarija) – mail.eunipartners@gmail.com

3. Apibendrinimas

Ši **Kūrybingumo ugdymo per muzikinę raišką gerosios patirties pavyzdžių kolekcija** buvo sukurta kaip suaugusiųjų švietėjų, muzikantų, kultūros darbuotojų, švietimo, kultūros, meno ir verslo bendruomenės, taip pat plačiosios visuomenės informuotumo didinimo šaltinis, siekiant padėti suprasti, kaip kinta kūrybingumo paradigma, t. y. nuo manymo, kad kūrybingumas yra įgimtas talentas, pereinama prie supratimo, kad tai – išugdomas įgūdis.

Į **Kolekciją** įtrauktos 25 gerosios patirtys, atrinktos projekto partnerių savo šalyse ir visame pasaulyje. Kiekviena organizacija partnerė pateikė penkis pavyzdžius. Kolekcijoje pristatomos įvairios įkvepiančios iniciatyvos, orientuotos į suaugusiųjų kūrybingumo ugdymą. Jas būtų galima apibūdinti šiais reikšminiais žodžiais – kūrybingumo įgūdžiai, dalyvaujamoji muzika, menai, auditorijos įtraukimas, socialinė įtrauktis, komandos formavimas, mokytojų rengimas. Kiekviena iniciatyva patenka į vieną iš šių kategorijų:

- Kursai, apimty visą spektrą – nuo neformaliojo suaugusiųjų švietimo iki formalių profesinio tobulėjimo programų;
- asmeninio tobulėjimo seminarai, komandos formavimo užsiėmimai;
- metodai ir būdai;
- festivaliai ir pasirodymai;
- tinklalapiai ir platformos;
- mokymo priemonės – vadovai, mokymo planai, kita metodinė medžiaga.

Šiame leidinyje pateikti pavyzdžiai prisidės prie tolesnių šiame projekte numatytų rezultatų, būtent:

- Meninio kūrybingumo ugdymo programa – 25 val. apimties kūrybingumo mokymų per muzikinę raišką vedėjų ugdymo programa muzikantams ir suaugusiųjų švietėjams;
- Kūrybingumo laboratorijos – patyriminiai kūrybingumo ugdymo seminarai komandoms su dalyvaujamosios muzikos elementais, skirti idėjų generavimo, kūrybinio mąstymo, problemų sprendimo, bendradarbiavimo komandiniams įgūdžiams lavinti;
- Kūrybingumo pratybų sąsiuvinis – interaktyvus leidinys, kuriame pateikiama iki 50 įvairiausių kūrybinio raštingumo ugdymo praktinių užduočių.

Norėdami gauti daugiau informacijos apie **ACDC 4 You** projektą, spustelėkite šią nuorodą <https://bit.ly/3eHjfw2>.